

TÜRK SÖZÜ

16 ARALIK 1969
FİYATI : 125 Krş.
YIL : 3 - SAYI :

109

Baskı ve terörle

Milli Kurtuluş

SAVAŞIMIZ

YOKEDİLEMEZ!

Öğretmenler bütün yurttta direniyor!

TÖS, Öğretmen, eğitim ve yurt sorunları konularında yürüttüğü çalışmaları yoğunlaştırmak ve daha verimli hale getirmek amacıyla, çeşitli kuruluşların temsilcilerinin de katıldığı Bilimsel Danışma Kurulunu 6.12.1969 günü toplantıya çağırıştır.

Bu Kurul, iki gün süren çalışmaları sonunda:

1. Öğretmenin, toplumda kendisine düşen millî görevi yeterince yerine getirebilmesinin kaçınılmaz bir şartı olan geçim güvenliği sorununu çözebilmenin, bugünkü toplum düzenimizde, ancak toplu iş sözleşmesi ve grev hakkı ile sağlanabileceğini,

2. Eğitim sorunumuzun yurt gerçeklerine en uygun ve devrimci bir ruh içinde düzenlenmesi ve öğretmenin özlük ve sosyal haklarının dahi partizan zihniyetin baskısından kurtararak sağlam bir temel üzerine oturtulabilmesi için, öğretmenin yönetime katılımının hayati bir önem taşıdığını;

3. Devrimci öğretmenlere karşı yürütülen ve bir kıyım niteliği taşıyan Anayasa ve memleket yarıtlarına aykırı hukuk dışı baskı-

ların daha da yoğunlaştığını ve bu konuda Danıştay Kararlarını hiçe sayan tatbikatın dahi devam ettiğini;

4. Kamu personelinin sendika hakkını düzenleyen 624 sayılı Kanun, Anayasa'nın ruhu ile bağdaşmaz, Kamu Personeline bu alanda ciddi hiçbir hak tanımaz ve tümüyle değişmesi zorunlu bir kanun niteliğini taşıdığını;

5. Emperyalist güçlerin ve işbirlikçilerinin, halkın saf dinse inançlarını istismar ederek karşı devrim amaçlarıyla örgütleyip kullandığını ve bunu Konya, Kanlı Pazar ve Kayseri saldırılarında olduğu gibi, gün geçtikçe yoğunlaştırdığını;

6. Türk toplumunun yararlarını savunmakla görevli bütün devrimci kuruluşların, sonuca ulaşabilmek için, bir cephe halinde güçlerini ve eylemlerini birleştirme zorunluğu karşısında bulunduklarını;

7. Bu millî harekete öncülük yapmakla ödevli öğretmenlerin, tek örgüt olarak TÖS'ün devrimci çatısı altında toplanmak suretiyle gereken güce sahip olacaklarını saptamış, ve bütün bu sorun-

ları ayrı ayrı inceleyerek raporlara bağlayacak çeşitli sürekli komisyonlar kurmuştur.

C. Talas, M. Özyörük, M. Aksoy, B. Savcı; C. Geray; A. Işık, S. Küçük, H. Tunçkanat; H. Çelenk, D. Perinçek; V. Erdoğan; M. Erdost; M. Ekmekçi, Y. Gümüşbaş, O. N. Korktürk, Y. Uluer; D. Akçam, İ. S. Güner; V. Kasımoğlu, H. Gökçe, K. Taş; M. Cihangir, M. Uygur, N. Helvacı, N. Bayata; T. Yılmaz, A. Çiçekli; A. Kaymak, F. Coşkun; C. Çakır; A. Aytan; D. Kut, M. Gürses; Y. Bağ; A. Doğan, İ. Uçar.

TÖS BİLİMSEL DANIŞMA KURULU

Türkiye Öğretmenler Sendikası Şube Başkanlıklarına Silifke'den sonra Erzurum'da başlayan ve yayılmakta olan boykot hareketleri ile ilgili olarak Millî Eğitim Bakanlığına TÖS Genel Merkezince çekilen telgraf şöyledir:

8.12.1969

„Sayın Prof. Dr. Orhan Öğüz
Millî Eğitim Bakanı
ANKARA

Kendiliğinden başlayan öğretmen boykotları yurt çapında gelişme istidadı göstermektedir.

Aşağıdaki steklerimiz kabul edilmediği takdirde boykotlardan doğacak sorumluluk Bakanlığınıza ait olacaktır.

1. Ekonomik yönden büyük sıkıntılar içinde olan öğretmenlere, özellikle ilkökul öğretmenlerine insanca ve uygarca yaşamının asgari koşulları sağlanmalı, öğretmenler sefaletten kurtulmalıdır.

2. Öğretmenlere yapılan kanun dışı partizanca ve keyfi işlemlere son verilmelidir.

3. Haksız işlemler düzeltilmeli, başta TÖS Genel Başkanı Fakir BAYKURT olmak üzere kıyım uğrayan öğretmenlerin hakları verilmeli ve eski görevlerine iade-leri sağlanmalıdır.

4. Öğretmenlere ve onların en büyük örgütü olan Türkiye Öğretmenler Sendikasına, Millî Eğitim işlerinin yürütülmesinde, plân ve programların hazırlanmasında yönetime katılma hakkı verilmelidir.

5. Millî Eğitimde süregelen huzursuzluğun giderilmesi yolunda Millî Eğitim Bakanı, Türkiye Öğretmenlerinin % 80 ini temsil eden TÖS yöneticileri ile derhal

bir görüşmeye hazır olduğunu bildirmek ve bunu kamu oyuna duyurmak zorundadır.

Saygılarımla.
Dursun Akçam
T Ö S
Genel Başkan Yard.

Mihri Belli arkadaşımızın konferansı

Mihri Belli arkadaşımız, geçtiğimiz pazartesi günü İstanbul Teknik Üniversitesi'nde „Proleter Devrimci Saflarda Dayanışma„ konulu bir konferans vermiştir.

Mihri Belli konuşmasında, Fili-pin Demokrasisi şartlarında vermemiz gereken mücadele üzerinde durmuş, saflarımızın dağınıklığını eleştirmiştir. Dağınıklık sebebi olarak saflarımızın açıklığını ve iyi niyetimizi gösteren Belli, iyiniyetimizin bütün bölücü unsurlara istismar konusu olduğunu söylemiştir.

Bu dağınıklığın devrimci dayanışmayla giderilebileceğini, devrimci dayanışmanın ise tekke dayanışması olmadığını, kıyasıyla tenkit ve kendi kendini tenkit ilkesi üzerine oturduğunu izah etmiştir.

Daha sonra verilen mücadele üzerine Mihri Belli, bu mücadele- nin henüz az olduğunu önümüzde daha önemli dönemler bulunduğunu söylemiştir. Bu mücadele için de, daha evvel verilmiş olan tav- gaya saygısızlığın devrimcilik olmadığını; geçmişte yapılan işe katkının yapıcılık olduğunu, tartışmaların yüksek teorik seviyede yapılmasının şart olduğunu, teori- de yaratıcılığın böyle meydana gelebileceğini; yaptığımız her işin teoriye katkısı olup olmadığını teş- pit ederek, marxist eleştirinin süz- gecinden geçirip doğruluğunu ya- hut yanlışlığını ortaya koymamız gerektiğini anlatmıştır.

Mihri Belli, uzun mücadele dö- neminde karşılaştığımız meseleler üzerinde bilgi vermiş, teoride yapı- lan oportünist tahrifatları ortaya koymuş proleter devrimcilerinin oportünistlerle ağız birliği etmiş- cesine aynı şeyleri söylememeleri gerektiğini ortaya koymuştur.

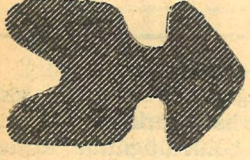
Fericiyetçi eğilimler konusunda eğitici olmalı, sağ ve sol sapma- lar tartışılarak devrimci çizgiye getirilmelidir; bütün bunlar teo- rik eğitimle, ve eylemle giderilebi- lir, diyerek sözlerine son veren Mihri Belli, bundan sonra dinle- yicilerin sorularına cevaplar ver- miştir.

Yayın organları hakkında bilgi sağlanır * Eskiz ve program hazırlarız
Objektif tavsiyelerde bulunulur * Tespit edilen programlar titizlikle
yürütülür.

Cağaloğlu, Türkocağı, Cad. no: 1, kat: 3
Telefon: 27 66 00 - 27 66 01, İstanbul

Basın : (61118)

CHP emperyalizmle uzlaştıkça bölünecektir

Ortanın solu politikasını emperyalizme teslimiyet politikası haline geiren CHP, seçim sonrası yeni bölünmelerin eşiğine gelmiş görünüyor.

Ortanın solu politikasını, CHP için tek tutarlı ve doğru çizgiye, yani anti-emperyalist ve anti feodal çizgiye kavuşturamıyan Ecevit, sağın yeni tavizler koparma mücadelesiyle karşı karşıya kalmıştır.

Ecevit'in ortanın solu politikasıyla ortaya çıkışı, proleter devrimcilerince olumlu karşılanmıştı. Ortanın solu, CHP'yi önümüzdeki devrimci dönemde millî cepheye kazandıracak, CHP'nin dayandığı sosyal güçlerin objektif çıkarlarını temsil etmeye yönelen bir politika olarak değerlendirilmişti.

Ancak, 69 seçimleri yaklaştıkça ortanın solu politikasının lideri, emperyalizmle uzlaşma ve millî demokratik cepheyi bölücü tahlillere dayanmağa başladı. Ortanın solundan bu tavizleri koparan güçler elbetteki bunlarla yetinecek değillerdi. Nitekim 69 seçimleri CHP için başarılı geçmeyince parti içindeki sağcıların faaliyeti yeniden arttı.

Ancak Ecevit'in tek muhalifleri parti içindeki sağcılar değildi. Emperyalizmle uzlaşan politikaya karşı çıkan kemalistler de, Ecevit'i şiddetle

eleştiriyorlardı. Ecevit, İnönü'nün desteğini kaybetmemek uğruna bu devrimci unsurları feda etti.

Çatışma, parti meclisinin son toplantısında iyice açığa çıktı.

Parti Meclisinin önemli meselelerinden biri, boş olan üyeliklere seçilecek beş kişinin kimler olacağı idi. Bu konuda Ecevit'in ve sağcılarının ayrı ayrı adayları vardı. Ve Ecevit'in listesi Merkez Yönetim Kurulunun bildirisi olarak sunuluyordu.

Buna Merkez Yönetim Kurulunun 4 üyesi itiraz ediyor ve kuruldan istifa ettiklerini açıklıyorlardı. Ali İhsan Göğüş, Muammer Erten, Mehmet Yüceler ve Hüdayi Oral merkez listesinin 15 kişilik yönetim kurulunda, 5 oyla tespit edildiğini ileri sürüyorlardı.

İstifalar çatışmanın ilk belirtisi oldular.

Daha sonra okunan merkez yönetim kurulu raporu, Ecevit ekibinin tutumunda önemli değişikliklerin olmadığını gösterdi. Rapor «devrim yobazlarına» çatıyor ve bunları demokrasi düşmanı olarak lanetliyordu. Raporun diğer bir bölümünde ise, Ortak Pazar'a, «ekonomimizin henüz hazır olmadığı» gerekçesi ile karşı çıkılıyordu. Ortak Pazar'ın emperyalizmin yeni bir tuzağı olduğu gerçeğine hiç değinilmemişti.

Ecevit ekibinin emperyalizmle uzlaşan politik tutumunda bir değişme olmadığına göre, sağ kanat neden böyle şiddetli bir mücadeleye girmeğe lüzum görmüştü?

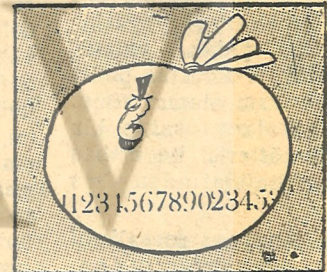

Anlaşılan sağ kanat ortanın solunu tamamen tasfiye etmenin zamanı geldiğine inanmaktaydı.

Nitekim, bu konuda Nihat Erim sağ muhalefetin sözcüsü oldu. Parti meclisinde yaptığı konuşmada «bir yandan parlamenter demokrasiye bağlıyım diyorsunuz, bir yandan da devrimci eylem diyerek bazı hareketleri mazur göstermeye çalışıyorsunuz.» sözleriyle Ecevit'in köylü hareketleri karşısındaki kararsız tutumunu yeriye ve onu demokratik köylü hareketlerine karşı çıkmaya zorluyordu.

CHP de sağ kanat, yeni bir huruç hareketine hazırlanmaktadır. Kemalistleri tasfiye çabasıyla en büyük desteğini yitiren Ecevit, bu huruç hareketi karşısında ne yapacaktır?

Ya sonunu hazırlıyacak olan sağa taviz politikasına devam edecek, ya da

kemalistlerin desteğini sağlama çabasına girecektir.

Doğru olanı, hiç şüphesizki ikincisidir.

TİP Devrimci Gurubu

Oportünizmle mücadele

Bugün Partimizin karşısındaki en önemli sorun, partimize hâkim olan oportünizmdir.

Başlangıçta halkımızın kurtuluş gücünün temsilcisi olarak beliren ve sayısız militanın fedakârlıklıyyla kuruluşunu tamamlayan partimizin en büyük talihsizliği, oportünist bir yönetimin iş başında oluşu olmuştur.

Kurulması esnasında partimize hâkim olan grup, küçük burjuva sosyalizminin tipik hataları yüzünden partimizi gerici parlamentarizmin batağına sağlamış, bugün de kitlelere dargınlık tavrı takınmağa başlamıştır. Onlar kaynağını küçük burjuva halk hayranlığından alan hayalcilikleriyle hem partiyi, hem halkı, hem de kendilerini aldatmışlardır. Ülkenin sosyal yapısını hesaba katmadan, halkımızın içinde bulunduğu politik, ekonomik ve ideolojik baskıları görmezden gelerek kendi farkına vardıkları bazı gerçekleri halka anlatınca kitlelerin peşlerinden koşacağını sanmışlar, «69 da başa gürseceğiz», «Anadolu halkı artık uyandı, gürül gürül yürüyecek», şeklinde kısa vadeli siyasetçilik oyunları, İslâmiyetin ve Anayasa'nın sosyalizmi emrettiğine kadar, her türlü yalana ve hayalciliğe dayalı politikalarının iflâsı uzun sürmemiştir. «Mumları yatıya kadar bile dayanmamıştır», «Emekçiler Meclise girerse her şey hallolacaktır» etrafında, halkımızın kurtuluşunun en azından Amerikan emperyalizmine karşı halk savaşını zorunlu kıldığı geçiğini gizleyen, oy avcılığı için her türlü samimiyetsizliği mübah sanan «kitleleri aldatma politikası», partimizi batağına saplamıştır.

İşçi sınıfının en şuurlu ve fedakâr öncü müfrezesinden kurulu halka kurtuluş mücadelesinde öncülük edecek proletarya partisinin «siyaset adına yalan» yalana yer yoktur. Kitleleri aldatma politikası, onun politikası olamaz. Böyle bir parti hatalarını sahte bir mükemmeliyet gösterisi ile örtbas edemez. Bilâkis hatalarından ders alır.

Bir yandan Anayasa sosyalizmi emreder deyip; öte yandan o Anayasayı getiren asker-sivil aydın zümreyi «Osmanlı tipi ceberrut devletin temsilcileri» olarak halk düşmanı ilân edeceksin. Bir yandan «1950 halk devrimi idi», deyip, öte yandan Af Kanununun iptali için göstermelik tavırlar takınacak. Gözüne kestiremediğin

için «halk hareketidir», «kompradorlara karşıdır» diyerek irticaya kucak açacaksın. Oy kaygusu yüzünden orada böyle, burada şöyle konuşup iki yüzlü politikayla seçim kazanma murat edeceksin. Halkta «oyumu TİP'e verirsem her şey hallolacak», sanısını uyandırmak için her şeyi yapacaksın. Sonra da «böyle devrimci mücadele olmaz. Bilimsel sosyalizmin kılavuzluğu kabul edilmeli, kitlelere gerçek söylenmelidir. Proletarya partisinde prensipsiz politika olmaz», diyenleri «İşçi sınıfının partisinde sözle iş arasında ayrılık olmaz», diyenleri partiden atacaksın. Bunu da «İşçi sınıfının kurtuluşu adına» ve güya «gözünün yaşına bakmadan» yapacaksın.

İşte kardeşler, partimizi batağına saplayan politikanın genel manzurası budur. Bugün emperyalizmin ihraç metali olan ve açık bir iftira kampanyasından başka bir şey olmayan anti-komünizm silahını en çok kullananlardan biri de Aybar ve siyasi ortaklarının oportünist yönetimi olmuştur. Radyolar da ve propaganda konuşmalarında şimdiye kadar halkı yanıltmak için başka hiçbir işte kullanılmayan anti-komünizm en önemli kozları olmuştur. Onlar bu politikalarıyla emperyalizmin dostu olduklarını göstermişlerdir.

Kitlelerin mücadelesinden, ölüm den kaçar gibi kaçan, parlamentarizmi (yani parlamenter mücadeleyi tek yol olarak seçme) fetişleştirerek partimizin devrimci sınıflar arasında güçlenmesini engelleyen oportünist Aybar yönetimi, «ihtilalle gelirse komünizm, seçimle gelirse sosyalizm olur» propagandasıyla parlamentarizmini sosyalizmin tarifine bile sokmaya kalkmıştır. Bugün ise ne görüyoruz? Bugüne kadar ortak çalışanlar, yani halkımızı gerçek partilerinden yoksun bırakan oportünist politikanın ortak suçluları birbirini suçlama yarışına girmiş. «Bilmiyorduk!», mantığıyla kendisini affettirmeye çalışan Aren oportünist kliği gerçekleri görüp devrimci çizgiye mi gelmiştir?

Bunu anlamak için taa başından beri süren Aybarcı oportünist politikayla Aren oportünizminin bugünkü ideolojik tavrına bakalım. Proleter devrimci bir politikanın temel esaslarından biri de kendini dostundan, kendini düşmanından ayırd etmektir. Devrimci çizgi şunu ispat etmiştir: Mücadelemizin bugünkü aşamasında işçi sınıfımızın dostları diğer halk sınıflarıdır. (Köylüler, küçük burjuvazi, asker-sivil aydın zümre, millî burjuvazi). İşçi sınıfının ve bütün halkın düşmanı Amerikan emperyalizmi, işbirlikçi burjuvazi ve feodal unsurlardır. Bizim tavrımız, düşmana karşı amansız düşmanlık, dostlarımıza karşı hem dostluk, hem mücadeledir.

Aybar ve Aren oportünizminin tavrı ise düşmanla dostu karıştırmak, kendimizle dostumuzu karıştırmak, düşmanı gizlemek politikasıdır. Açıklayalım; Aybar oportünizmi Osmanlı tipi ceberrut devletin temsilcileri diyerek, asker-sivil aydın zümreyi halkın gerçek düşmanı ilân etmektedir. İdris Küçükömer, popülizmi de benzer şekilde halkın bürokrasi ile kan davasının temellerini atmakta, halka büyük düşman olarak «bürokratları» işaret etmektedir. Daha önceleri bu görüşe katılan Aren ve ortakları bugün aynı şeyi başka dille söylemeyi tercih etmektedirler. Türkiye'deki mücadele, sosyalist ve anti-kapitalisttir dedikten sonra millî güçlerin içindeki asker-sivil aydın zümreyi burjuva bürokrasisi diye tahlil ederek, onu bugünkü devrimci hareketin düşmanları arasına almaktadırlar. Görülüyor ki eski ortaklar bu meselede, yani dostu düşmana karıştırmaya meselesinde, ortaklıklar.

Öte yandan işçileri ve köylüleri, bütün küçük burjuvaziyi ayırd etmeden tek «emekçi halk» kavramına tahlillerini oturttuk, demokratik köylü hareketlerine sosyalist sıfatı takarak işçi sınıfını dostlarıyla karıştırmada da eski ortaklar hâlâ beraberdirler.

Türkiye'de devrimci mücadele, burjuvaziye karşıdır, ya da bürokrasiye karşıdır diyerek halkımızın en büyük düşmanı ABD emperyalizmini gizleme politikasında da Aybar ve Aren oportünizminin davranışı aynıdır. Demokratik köylü hareketlerinin temelden yoksun olduğunu söylemek anlamına gelen, Türkiye'de feodalizm yoktur demagojisini yürütürken de Aybar'ın Aren'in ve Süleyman Demirel'in amacı aynıdır: Halkımızın gözünde düşmanlarını,

toprak ağalığını ve tefeciliği gizlemek. Sosyalist Türkiye şiarının millî cephe bölücülüğünde kullanılmasında da Aybar ve Aren oportünizminin ayrılığı yoktur.

«Halkımız iktidara demokratik yoldan gelecektir» diyen Aybar da, «Parlamentarizmi bugün için en uygun mücadele biçimi, ilân eden Aren de bugünkü gerici parlamentarizmi tek yol seçmek bakımından aynı şeyi önermektedirler.

Bugün Aybar'ın güler yüzlü sosyalizmine karşı çıkan Arenci Behice Boran, Çekoslovakya olaylarında proleter sosyalizmine saldırırken Aybar'dan farklı bir şeyi mi savunuyordu? Hayır; Aybar ve Aren'in de, Arenci Behice Boran'ın da temsil ettikleri çizgi aynıdır. Küçük burjuva sosyalizminin bilimsel sosyalizme düşmanlık çizgisidir.

Dün, Arencilerin katıldığı «Demokratik ve bağımsız sosyalizm»le, bugün yine Aren'cilerin savunduğu «sosyalizme barışçı geçiş» arasında sadece isimden başka ne fark var?

Bugün herkes görmektedir ki, «gerici parlamentarizm şartları»nda emperyalizmle uzlaşma, proleter sosyalizmine gizli veya açık düşmanlık politikası Aybar ve Aren oportünizmini tek bir safta birleştirmektedir: Emperyalizm safında.

Şu halde bay Aren'in «Aybar sapmıştır», sözü neyi ifade ediyor? Kendisinin eski Aybar oportünizmine hâlâ dört elle sarıldığını ve onun gerçek temsilcilerinden biri olduğunu. Yoksa başka bir şeyi değil.

Partinin Birliği

Kuruluşundan itibaren halkımızın umut kaynağı olan partimiz, amaçlarına ulaşmak için sağlam bir birliğe ve bütünlüğe sahip olmak zorunda idi. Ancak bütün üyelerin aynı prensipleri benimzedikleri, irade birliğini temsil eden bir parti, halkımızın mücadelesine öncülük edebilir, onda millî kurtuluş bilincini uyandırabilir. Ve devrimci mücadeleyi kalıcı zaferlere ulaştırabilir.

önergesinin gerekçesi

TİP'in yıkıcı oportünist politikacıları ise partinin birliğini parçaladılar, onun cılız ve görev yapamaz hale gelmesine sebep oldular. Parti birliği ve disiplinini korumaya paravanası arkasında, prensiplere dayanan gerçek birliğin kurulmasına çalışanlar, büyük gücünün temsilcisi olarak beliren haksızlıklara uğratıldı, partiden ihraç edildi; haysiyet divanları hepimizin bildiği biçimde işletildi.

Meseleye yüzeysel değil de derinlemesine bakanlar, parti içinde birliği savunanların oportünistler değil, proleter sosyalistleri olduğunu anlarlar.

Bizim savunduğumuz birlik, kof, içi boş bir birlik değil, bilimsel sosyalizmin prensipleri etrafında birliktir. İçi boş birlikler yıkılmağa mahumdur. Prensiplere dayanan birlikler ise, partiyi sağlamlaştırır, onu çeliştirir.

Prensipier etrafında birlik olması için, sosyalizmin bilimi bize demokratik merkezîyetçiliği öğretir. Demokratik merkezîyetçilik, alınan kararların parti tabanında görüşülerek merkeze iletilmesi ve karar alındıktan sonra bütün üyelerin bu kararın doğruluğuna katılsın veya katılmasın, uymasındır. Demokratik merkezîyetçiliği başından beri savunan proleter sosyalistlerine karşı, "tepeden inme ci" diye çamur atanlar bilimsel sosyalizmin bize emrettiği demokratik merkezîyetçilik ilkesini bir gün bile uygulamamışlardır. Tepeden inme emirler yağdırarak partiyi idare edeceklerini zannetmişlerdir.

Tenkit ve kendi kendini tenkit, parti üyelerinin eğitim ve öğretimi metodu iken, kendilerini eleştirilemez ve dokunulamaz görenler parti birliğinin sağlanması için kullanılması gerekli bu metodu uygulamayı reddettiler. Eleştirildikleri takdirde gerçek kimliklerinin ortaya çıkacağından korktular. Hatalarını görüp kabul etmek, kendilerini eleştirebilmek olgunluğunu gösteremediler. Hepsinin sonu çöküş ve emperyalizme teslimiyet ölçü. Eğer TİP'in bu gidişine dur demek ve onu kurtarmak istiyorsak, eleştiri ve özeleştiri esasını partimizin ayrılmaz bir unsuru haline getirelim. Eleştiri toplantıları düzenliyerek, kendimizi küçük burjuva saplantılarından ve partimizi oportünist düşünceden arındıralım.

Bilim, devrimci hareketimizin silâhıdır. Devrimci teori olmadan devrimci pratik olmaz. Sosyalizmin bilimini öğrenmeden hiç bir işçi, sosyalistim deme hakkına sahip değildir. Birliğimizin temel olacak prensiplere sahip olmak istiyorsak, bilimsel sosyalizmi öğrenmek zorundayız. Sosyalist partiler üyelerini sosyalizmin bilimi ile donatmak zorundadırlar. Aybar oportünizmi ve kısa bir süre önceye kadar onunla ortaklık eden Aren'in sahte muhalefeti üyelerle teorik eğitim yaptırmaktan çekindiler. Kendi inanmadıkları şeyleri başkalarına neden öğretsinler... Onlar, her türlü popülizmi ve işçiliği, yani uvriyenizmi kışkırtarak cehaleti savularak çirkin politikalarına temeller aradılar. Sosyalizmin bilimini üyelerle öğretselerdi, veya eğitimi yasaklamasalar da bugün bir kısım bilinçsiz üyeyi peşlerine takıp, aynı şeyleri savundukları halde ikiliye ayrılma imkânını bulabilecekler miydi? Ve sahte Aren muhalefatinin mensupları millî cephe bozgunculuğu, sosyalizm düşmanlığı ve pasifizmi yayma görevlerini yerine getirebilecekler miydi?

Devrimci hareketimiz ve oportünizmle ideolojik mücadelemiz geliştiğçe oportünistler yeni kılıklar aramaya devam edecek ve yeni tezlerle ortaya çıkacaklardır. Hiç birine aldanmayalım ve ideolojik muhtevaya ve tutarlılığa bakalım.

"Sosyalizm" sözcüğü sınıfsal esaslardan soyutlanıp, gerçek karışıklığı ifade edemez hale gelince, proleter sosyalizmi terimini daha sık kullanmaya başlamamızdan, zikzaklar çizdiğimiz sonucu çıkarılmaktadır. Savundukları oportünist görüşler yürütüldükçe yeni kılıklar arayan oportünistler, bunu söylerken başarılarını devkusu gibi kuma gömmesinler. Zikzaklar çizen acaba proleter sosyalizmi midir, yoksa kendileri mi?

Partimizin Kitlelere öncülüğü

Bugün devrimci mücadele, üniversitelerden fabrika ve kırlara yayılırken, partimiz yöneticileri Filipin tipi parlamentoculuğun batağında yol almaktadırlar. Batağa düşen balçıkla güreşir. 69 da da bu böyle oldu.

Devrimci mücadelenin alanı sadece parlamento değildir. Devrimci mücadele, en güçlü olabileceği fabrika ve kırlarda gelişir, güçlenir. Böylesine açık bir gerçeğe rağmen işçiler ve köylülerin demokratik mücadelelerinde onlarla omuz omuza mücadelede azimli devrimciler engellenmiştir. (Elmalı köylülerini toprak mücadelesinde, Beykoz şişe cam işçilerinin demokratik mücadelelerinde ve daha sayısız harekette olduğu gibi...)

Bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinde ön saflarda bulunan, öğrenci eylemlerine bazen ilgisizlik içinde kalınmış, çoğu zaman da karşı tavır takınılmıştır. Evet, emperyalizme karşı mücadeleyi Amerika'lılara karşı kaş çatıp sert bakmak diye önerenler, emperyalizme en sert bakıp sırt çevirmeyen öğrenci eylemlerine karşı böyle tavır takınmışlardır.

İşçi - köylü - gençlik - öğretmenler - memurların anti-emperyalist, demokratik mücadeleleri gerçek hedeflerini ararken, oportünizm her seferinde yanlış hedefler göstererek halkımızın millî demokratik cephesini bilerek veya bilme-yerek bölmeğe çalışmıştır.

Oportünizmin pasifist, bölücü tutumu, halkımızın bağımsızlık ve demokrasi mücadelesi karşısında iflâs etmiştir. Proleter sosyalistleri halkın haksızlığa uğradığı her yerde onlara doğru yolu ve doğru devrimci hedefleri göstere rek, oportünizmin maskesini düşürmekte amansız bir ideolojik mücadele yürüterek, onu alt etmeyi başarmıştır.

Partimizin geleceği

Bugün partimiz içinde iki politika vardır.

Biri: Aybar'ın ve ideolojik muhteva bakımından ondan ayrı olmayan Aren'in bütün diğer küçük burjuva eğilimleri de içinde taşıyan oportünist politikası.

Diğeri: Proleter devrimcilerin başından beri prensibe dayanan her türlü oportünizmi reddeden bilimsel sosyalist politikası.

Bu iki politikadan birincisi, geçmişte partimize hâkim olduğu halde, bugün güç geçtikçe tesirini kaybetme yolundadır. Çünkü sosyal mücadelenin gelişmesi ve proleter devrimcilerinin ideolojik mücadeleleri sonucu, parti üyeleri oportünizmin safsataları arkasındaki emperyalizme hizmet politikasını gittikçe daha iyi farketmektedirler. Oportünizm, devrimci mücadelemiz içinde, gün geçtikçe

gerileyen ve dağılan bir hareketi temsil etmektedir.

Buna karşılık partimiz içindeki proleter devrimci hareket bütün haysiyet divanları oyunlarına rağmen her gün biraz daha güçlenmektedir. Çünkü oportünizm çökmektedir. Çünkü sınıf mücadelesi gün geçtikçe ilerlemektedir. İlerleyen tarih, geleceğin sınıfı proletaryadan yanadır. Dün haysiyet divanına verilenler, bugün oportünizmden hesap sormaktadırlar. Proleter sosyalistleri, devrimci mücadelemiz içinde gittikçe gelişen ve güçlenen bir hareketi temsil etmektedirler.

"Diyalektik ve tarihi materyalizm bize öğretiyor ki, asıl önemli olan şey; belli bir anda, dayanıklı görüldüğü halde, şimdiden yok olmaya başlamış olan şey değil, belli bir anda dayanıklı görünmesine rağmen, yeni doğan ve gelişen şeydir. Çünkü, ancak yeni doğan ve gelişen şey yenilemez.

Neden görünüşte zayıf olan yeni doğmuş kuvvetler, eski kuvvetleri daima yenebilmektedirler? Bunun nedeni, gerçeğin onlardan yana ve yığınların onlardan yana olmasıdır. LIN PIAO.

Gelişen ve güçlenen proleter devrimci hareketimiz, TİP'ne mutlaka egemen olacaktır. Çünkü partimize proleter sosyalizminin hâkimiyeti, Türkiye halkının kuruluşu yolunda atılmış büyük bir adım demektir. Türkiye halkının bütün gerici kuvvetleri altederek kurtuluşa varacağına nasıl inanıyorsa, proleter sosyalizminin de oportünizmi bozguna uğratarak partimize egemen olacağına öyle inanıyoruz.

Kahrolsun emperyalizm ve işbirlikçileri!

Kahrolsun proleter sosyalizminin düşmanı oportünizm!

Yaşasın proleter sosyalizmi!

Yaşasın tam bağımsız ve gerçekten demokratik Türkiye!

Proleter Sosyalistleri

İşçi Köylü Halk Kurultayı

7 Aralık 1969 pazar günü TÖS lokalinde İşçi Köylü Halkçılık Kurultayı adlı bir toplantı düzenlendi. Kurultayın tebliğlerini ve haberlerini vermeden önce hazırlık safhasındaki eksiklikler ve Kurultayın niteliği üzerinde duracağız.

Kurultay önce TÖS tarafından düzenlenmişti. Sonradan kanuni sakıncalar üzerine Prof. İsmet Sungurbey başkanlığında bir ter. tip heyeti Kurultayı düzenledi. Çağrılar, davet edilenlerin eline bu yüzden bir hayli geç geldi. Önce Kurultayın ertelendiği bildirildi. Sonradan da ikinci bir çağrı yapıldı. Bu çağrının geç gelmesi, birtakım aksaklıkların doğmasına yol açtı, tebliğ verecek olanlar, gereği gibi hazırlanamadılar.

Açılış ve Tebliğler :

Kurultay, İsmet Sungurbey'in başkanlığında açıldı. Orada hazır bulunan Tabii Senatör Cemal Madanoğlu Kurultaya Fahri Başkan seçildi.

İlk tebliği Dr. Bülent Tanör verdi. Tebliğde, bugün Türkiye'nin içinde bulunduğu şartlar tesbit edilerek, devrimci mücadelemizin anti-emperyalist ve demokratik mücadele olduğu belirtiliyordu. Dünya devrimci hareketinden ve özellikle kendi tarihimizden, milli kurtuluş savaşımızdan ve onun deneylerinden dersler çıkarmamız gerektiği belirtiliyordu.

İkinci olarak bir emekçinin tebliği okundu. Demircilik yapan bu arkadaş, TİP'çe yıllarca emekçi üyeleri bilimsel sosyalizmin öğretilmediğini ve bu yüzden emekçilerin yanlış olarak halk dalkavuklarının ardından gittiğini söyledi. Milli Kurtuluş savaşına bütün emekçilerin katıldığını, ama sonucunda birçok kimsenin toprakları gasbettiğini söyledi. Kendi memleketi Bozüyük'ten bir örnek verdi.

Daha sonra Dr. Hikmet Kıvılcımlı, Prof. İsmet Sungurbey, Dr. Mahir Kaynak, Nizar Özkaya, Orhan Müstecaplı hep birlikte bir tebliğ verdiler. Tebliğde bugüne kadar TİP'in yanlışları sıralanıyor ve yeni dersler çıkarılıyor. Genel olarak ve özel olarak taktik ve örgütsel yanlışlar ve bunlardan çıkaracağımız dersler üzerinde duruluyordu.

Kurultaya daha başka tebliğler de geldi. Daha sonra konuşmalara geçildi. Tebliğler eleştirildi. Bu arada en tutarlı eleştiriyi Bülent Tanör yaptı;

«Şu ana kadarki konuşmalar, Kurultay'da iki ana eğilimin, kümeleşmenin var olduğunu gösterdi. Birincisi sosyal demokratlar,

ortanın solundakiler, yeni kemalistler, sol kemalistler... İkincisi de proletaryanın ideolojisi olan bilimsel sosyalizmi savunanlar. İlerki sözlerime açıklık kazandır. mak için şimdiden söyleyeyim ki, ben bu ikinci görüşü benimseyenlerdenim. Şunu da belirteyim; İşçi Köylü Kurultayında beliren bu kümeleşmeye ya da bölünmeye hayıflanmamak gerekir. Kurultay, aslında Türkiye'de devrimci kanada hâkim iki ana görüşü yansıtır. Zaten Türkiye'de devrimci güçler arasında böyle bir ayrılık var olduğundandır ki, bir ittifak meselesi ortaya çıkmıştır. Biz de burada, hepimizin aynı ideolojik çizgide olduğumuzu sanarak, bu sahte birlik temeli üzerine suni birleşmeler kurmayı değil, nihai hedefler bakımından olsun, başka bakımlardan olsun, aramızda bir takım esaslı farklar olduğunu bilerek, fakat bugünkü ortak hedeflerimizi bulmak için açık ve gerçekçi ittifaklar kurmayı düşünmeliyiz.

Oysa şu ana kadar konuşan arkadaşlar, aramızdaki bu kümeleşmeyi yok saydılar. Diğer görüşle, ortak hedefleri bulmayı denemek yerine hatalı bir tutuma saptılar. Her gruptan sözcüler, kendi iç meselelerini, bu karmaşık yapıdaki Kurultayın ortak meseleleriymişçesine ele aldılar. Bu birinci yanlış idi.

Bunu örneklerini vereyim: Bilimsel sosyalizmi benimseyen arkadaşlar TİP içindeki görüş ayrılıklarını, bölünmeleri uzun uzun anlatıp eştirdiler. Oysa burası bir sosyalist Kurultay değildi. Kısaca kemalistler diye adlandıracağım arkadaşlar da, birinci kurtuluş savaşı Türkiye'de söylenmiş sözleri, yazılmış yazıları özellikle Halkçılık Bildirisini bugünün devrimci mücadelesinin sadece hedefi olarak göstermekle kalmıyarak, bu mücadelenin metod, strateji ve taktiklerinin de, birinci kurtuluş savaşındakilerin aynı olacağı varsayımından yola çıktılar. Oysa burası sadece kemalistlerin bulunduğu bir kurultay da değildi.

Bu hatalı tutum, somut meselelerin konuşulması sırasında daha da önemli yanlışlara yol açtı. Özellikle örgüt ve örgütlenme konusunda. Bazı sosyalist arkadaşlar TİP içinde bütün devrimci sınıf ve tabakaların derlenip toplanmasından söz ettiler. Bu, işçi sınıfının siyasi örgütü olması gereken onun ideolojisi olan bilimsel sosyalizmi kendine biricik rehber edinmesi gereken bir sosyalist ör-

güte, küçük burjuva unsurlarını ve onların ideolojisini buyur etmek anlamına gelir ki, sonuçta ortada sosyalist örgüt diye bir şey kalmaz. Tıpkı bugün olduğu gibi. Bir işçi arkadaş, TİP içinde bizi eğitmediler, diye yakındı. Tabii ki bu olamazdı. Çünkü parti, yukarıda saydığımız nitelikleri taşııyordu. Bir sosyalist partisi değil, değişik sınıf ve tabakaların ilerici unsurlarını sinesinde birleştiren bir partiydi. Adetâ geniş cepheyi parti içinde kurmayı deniyordu. Oysa geniş cephe ya da ittifaklar, parti dışında kurulur.

Örgüt anlayışı konusunda benzer bir yanlışta kemalist arkadaşlar da düştüler. Onlar da, bütün sınıf ve tabakaları tek bir örgütte toplamaktan, vurucu güçleri bir örgütte birleştirmekten söz ederek, Atatürkçü anlamda tek örgütçülüğü bugüne salık verdiler. Bu görüş, bilindiği gibi Av. Cioğlu tarafından önce kitabında, sonra da DEVRİM dergisi bildirisinde savunulmuştu.

Oysa, birinci kurtuluş savaşı şartları içerisinde savunulabilecek bu görüş, bugün anlamını kaybetmiştir. 1969 yılında bütün güçleri bir tek örgütte birleştirecek bir sıcak savaş şartları olmadığı gibi, daha da önemlisi, yeni bir sosyal sınıf objektif bir varlık kazanmış ve ideolojisini getirmiştir: İşçi sınıfı ve ideolojisi olan sosyalizm. Böylece bugün 50 yıl öncekinden farklı olarak anti-emperyalist savaşın öncülüğü konusunda da yeni bir aday vardır.

[Ne birinci kurtuluş savaşımızda ne de yeni sıcak savaş şartlarında, Avcioglu'nun «bütün güçleri bir tek örgütte birleştirmek» görüşü, «savunulabilecek bir görüş olamaz. Proleter devrimcilerin temsilcisi Şefik Hüsnü, birinci kurtuluş savaşımızda ittifak politikasını cephe görüşünü açıklamıştır. (Bak. Aydınlik, 12. sayı, Şahin Alpaz, Türkiye'nin Düzeni üzerine, T.S.)]

Dolayısıyla bugün, bundan 50 yıl öncekinden farklı olarak, ne devrimci zümre olarak küçük burjuva gelişli asker-sivil aydınların, ne onların ideolojisi olan kemalizmin tekeki söz konusudur ve ne de küçük burjuvazinin öncülüğü biricik alternatiftir. Kemalistler, Sosyalistlerin ideolojik ve örgütsel bağımsızlığına saygı duymak, onları bir tek partinin potası içerisinde eritmeye çalışmamak durumundadırlar. Kaldı ki artık buna imkân da yoktur.

Kısaca ifade etmem gerekirse: azami program olarak tam ba-

ğımsızlık ve demokrasiyi savunan bir küçük burjuvaziyle, onun aydın-memur zümreleriyle, bunların sınıfsal ve zümresel özelliklerini yansıtan öz örgütleriyle ittifaka evet! Fakat ideolojik ve örgütsel tekelellığe hayır! İdeolojik ve organik bakımdan bağımsız örgütlerin temsil ettikleri sınıf ve tabakalar arasında ittifaka evet! Fakat aynı örgüt içinde kaynaşmaya hayır! Kısacası, suni birlikler yerine birbirinden ayrı olduklarını bilen birimler arasında açık ve samimi ittifaklar.. ve gerçekçi ittifaklar.

Bu bakımdan 1920 tarihli Halkçılık Bildirisi, anti-emperyalist hedefi bakımından bugün de bazı katkılarla zenginleştirilmek şartıyla, kemalistlerle sosyalistler arasında bir ortak çıkış noktası olabilir. Fakat, ikinci kurtuluş savaşımız, birinci kurtuluş savaşının metod ve âletleriyle başarılamaz.

Şu kısa günde Kurultay böyle bir bildiri yayınlar ve ilerde bütün görüş ve örgütlerin tam temsilini sağlayacak bir kurultayın toplanmasına karar verirse, ödevini iyi kötü yapmış sayılabilir..

M. Kemal'in 1920 de TBMM'ne sunduğu Halkçılık Beyannamesinin kabulüyle Kurultay son buldu. Kurultayın amacına vardığını, bize ışık tutacak kararlara vardığını söyleyemeyiz. Zaman zaman sosyalistlerin kendi özel meselelerinin ön plâna geçtiği tartışmalar oldu. Bu meseleler ancak sosyalistlerin kendi aralarında yapılacak toplantılarda çözülebilir. Yoksa Kemalist devrimcilerle birlikte kendi meselelerimizi tartışıp bir sonuca varamayız. Yine buna bağlı olarak Türkiye'de bütün devrimci güçleri; proleter devrimcileri, Kemalist devrimcileri ve bütün millîci güçleri temsil etmeyen bir kurultaydan esaslı bir çözüm bekleyemeyiz.

TİP içinde devrimci mücadele nin en yoğun olduğu bir dönemde böyle bir kurultay, esas olarak TİP içerisindeki çelişkilerin çözümlenmesini, bu yapıyla konu ediniyorsa yanlışlık yapıyor demektir. Çünkü, TİP içerisinde oportünizme karşı proleter devrimcileri amansız bir ideolojik mücadele vermektecipler. Yine kemalist saflarda emperyalizmle uzlaşan ve mücadelesini gerici parlamentarizmin sınırları arasına hapseden gerici eğilime karşı kemalist devrimcilerin yürüttükleri bir mücadele vardır.

Bu iki akım içerisindeki gerici eğilimleri görmeksizin devrimci mücadelemize ışık tutacak kararlara varamayız. Sosyalist saflara sızmış emperyalizmin beşinci kol devamlı millî cephe bozunculuğu yapmaktadır. Bizi dostlarımızdan ayıramayan ve bunları birbirine karıştıran oportünizmle en şiddetli ideolojik mücadeleyi yapmamız gerekir. Hiç şüphesiz, oportünizme karşı mücadelenin tek yeri, tek alanı TİP çatısı değildir.

Devrimci Saflardan Mehmet Sevinçbüyük'ü de kaybettik

Devrimci mücadelemizin güçlenmesiyle beraber aramızdan ayrılan devrimci kardeşlerimizin sayısı da artmaktadır. En son Mehmet Cantekin ve Taylan Özgür'den sonra Yıldız Devlet Mimarlık Mühendislik Akademisinden Mehmet Büyüksevinç de emperyalizme karşı döğüşerek ölenler arasına girdi, emperyalizmin ve işbirlikçilerin kahpece cinayetlerinden birine kurban gitti.

Y.D.M.M.A. de devrimci hareketin gittikçe güçlenerek okul içinde her türlü gericiiliği ezmesi karşısında, şeriatçılar bütün öğrencileri karşısına almak pahasına, açık bir saldırı yolunu seçtiler. Temeli Aramco'lara kadar varan şeriatçı mücadele birliği, polis desteğine de güvenerek önce okul içindeki mescit etrafında örgütlenme çabasına girişmişti.

Özellikle iki şeriatçı öğrenci eliyle okul içinde sürekli tahrihlerle başlayan hareketleri öğrencilerin büyük tepkisiyle karşılaştı ve bu iki kişi küstahlıklarını bir meydan da yağı ile ödediler. Bu dayak olayını geniş bir polis tahkikatı izledi. Ve arkasından «Mücadele Birliği'nin» şeriatçıları okulu uygun bir zamanca basmak için durumu kollamaya başladılar. Bir iki kere teşebbüs ettilesede içerdeki tedbirler karşısında göze alamadılar. Okula baskın yapmaktan umudu kesen şeriatçı grubu bu sefer de en kahpece yolu seçerek tamamen plânlı bir tertiple devrimci kardeşimiz MEHMET SEVİNÇBÜYÜK'ü öldürüp, iki arkadaşımızı da yaraladılar. Olayı görenlerin ifadesine göre, en son pazartesi akşamı, içerdeki öğrencilerin gerici saldırganlığa karşı hazırlıklı ve tetikte bek-

lediği bir sırada saat 10.00 sularında Mehmet Sevinçbüyük ve 6 arkadaşları okul karşısındaki otobüs durağında beklerken sonradan yanlarına gelen iki kişiden biri aniden tabancasını çekerek kısa mesafeden 7 el ateş ediyor. Daha sonra geri çekilerek Levent'teki gecekonducular arasına kaçıp gidiyorlar. Başından vurulan Mehmet Sevinçbüyük hemen ölüyor. Ayrıca Ahmet Kayıkmaz arkadaşlarından Hasan Zeybek'te omuzundan yaralanıyor. Okuldakilerin takibine rağmen katiller yakalanamıyor.

Devrimcilere karşı bu şeriatçı kahpelik, bütün öğrencilerde büyük öfke ve kin yaratmıştır. Ertesi sabah bir forum yapan Akademik öğrenciler «Emperyalizm ve irtica lanetliyerek, katilleri yakalanıncaya kadar» boykot kararı almışlar, akademi reisi de istif etmiştir. Olayı protesto için bütün öğrencilerin öfke ve heyecanla okul önünde toplandıkları bir sırada İTÜ Mimarlık ve Mühendislik Fakültesi öğrencilerinden kalabalık bir grup onlara katılmak üzere Yıldız'a kadar yürüyüş yaparak gelmiştir. Devrimcilerin kaatillerini yakalamakta pek gönülsüz olan polis, her zamanki gibi bu gelen grubu engellemekte pek hevesli görünmüştür. Fakat buna rağmen öğrenciler zorla içeri girmiş ve konuşmalar yaparak mücadelede kararlılıklarını belirtmişlerdir. Öğleden sonra İstanbul Üniversitesi'nde bir forum yapılarak olayın tel'in edilmiş, tören yapılması ve bu işin peşinin bırakılmaması kararı alınmıştır.

Aynı esnada İTÜ'nün üç binasının da yapılan forumlarda öğrenci-

ler mücadeleye kararlılıklarını belirttikçe protesto boykotu yapma kararı almışlardır.

Öğleye doğru okul içinde daha önce kavga çıkaran ve kaatillerle daha önce birlikte daha dolaşan iki öğrenci cinayete azmettirmek için polis nezaretine alınmış fakat cinayeti işleyenler yakalanmamıştır. Olayı görenlerin ifadelerine göre iki kaatilin daha önce kavga ile ilgili tahkikat esnasında polislerle birlikte okula gelmiş ve dövülenlerin hamisi olduklarını söylemişlerdir. Kaatillerin mücadele Birliği çevresinden oldukları söylenmektedir. Kaatiller bir çok kimse tarafından şahsen tanınmaktadır.

Olayla ilgili olarak devrimci kuruluşlar çeşitli bildirimler yayınlamışlardır. İTÜ Kimya Fakültesi Antiemperyalist gurubu yayınladığı bildiride «Devrimcilere sıkılan kurşunlar, Mustafa Kemal ilkelere sıkılan kurşunlardır. Sorumluluğumuzu bilelim. Devrimcilere yönetilen saldırılara karşı hep beraber kolkola olalım. Devrimci dayanışmanın gereği budur.» denilmektedir.

Devrimci Gençlik Federasyonu İstanbul Bölge Yürütme Kurulu'nun «TÜM İstanbul Üniversitesi öğrencilerine» yayınladığı bildiri şöyledir:

T.D.G.F. BİLDİRİSİ

Kısaca bu sefer de kahpece bir cinayet işlenmiştir ve herkeşce bilinen kaatiller serbestçe gezmektedirler. Ve belkide gene polis ka-

aatillere göz yumacaktır ama, gerçek suçlular yakalarını hiç bir zaman kurtaramıyacaklardır. Bugün devrimcileri sindirme hesabıyla kahpece tertipler peşinde koşanlar, yarın millî kurtuluşçu mücadelemizin devrimci seli karşısında kendilerini bile kurtaramıyacaklardır. Bir Mehmet'in yerini bin Mehmet alacaktır.

«Amerikan Emperyalizmi ve onun yerli kiralık silahlı güçleri tekrar yoğun biçimde saldırıya geçtiler. İkinci Millî Kurtuluş Savaşımızın yurtsever kavgacısı Mehmet Büyüksevinç Emperyalizme ve işbirlikçi iktidara kiralanan silahlı gericiiler dün gece İstanbul Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademisi önünde kurşunlarla öldürdüler. Yanında duran iki yurtsever arkadaşımızda ağır biçimde yaralandılar. Kiralık silahlı gericiiler karanlıklar içinde kaybolup gittiler. İkinci Millî Kurtuluş Savaşımız böylelikle yedinci şehitini verdi.

Kanlarımız gölleniyor, Emperyalizm ve uşakları göllenen kanlarımızda boğulacaklardır. Millî Kurtuluş Savaşları yok edilemez. Bir Millet yok edilmelidir, Kurtuluş Savaşımızın yok edilebilmesi için. Mustafa Kemal'in önderliğinde Emperyalist yedi düvele karşı yapılan ilk Millî Kurtuluş Savaşımız yok edilebildi mi? O zaman Emperyalist yedi düvele karşı bir hal kin bir milletin silahlı şahlanması vardı. İkinci Millî Kurtuluş Savaşımız böyle bir şahlanışla Zafer'in doruklarına ulaşacaktır.

Ama bugün bu mücadelenin en yoğun olduğu yer TİP'dir. Ve biz burada mücadeleyi terk edemeyiz. Edersek bu, oportünizmin, halkımızın düşmanlarının işine gelir.

Yine bu kurultayda Kemalist saflarda görülen gerici eğilimlere karşı verilecek ideolojik mücadele tespit edilmelidir. Çünkü ancak o zaman millî cephe bozguncularına karşı etkili bir ideolojik mücadele vererek ittifaklarımızın sağlanmasını yolunda ileri bir adım atabiliriz.

Kurultayın vardığı, «1920 Halkçılık Beyannamesi temelinde birleşmek» sonucu bugün millî demokratik mücadelemize yeni bir şey getirmemiştir. 1920 Halkçılık Beyannamesinden bu yana epey bir zaman geçti ve bir çok deneyler gördük, ondan dersler çıkardık.

Oysa varılan sonuç, bütün bu deneylerin tam olarak göze alınmadığını göstermiştir. Elbette «Halkçılık Beyannamesi», 1920'nin şartlarında, millî kurtuluş savaşı şartlarında önemli bir temeldir. Bugün için de bize temel teşkil edebilecek bir kaynak olabilir. Fakat tek temel olamaz. Kökleri halkımızın millî kurtuluş savaşında olan millî demokratik mücadelemizin yeni meseleleri vardır. Bu meseleleri daha tutarlı ve en gerekli bir zamanda bütün proleter devrimcilerle, bütün kemalist devrimcilerle ve bütün millîci unsurlarla birlikte yapacağımız kurultaylarda tartışacağız. Halkımızın millî demokratik mücadelesine ışık tutacak sonuçlara varacağız. Bugünler uzak değildir.

millîci saflardaki karşı devrimci eğilimleri T

Sosyalist saflarda sağ sapma büyük ölçüde tasfiye edildikten ve ideolojik mücadele yoluyla bir hayli geriletdikten sonra, kemalist saflarda iyice belirginleşen sağ ideoloji ile kemalist devrimci ideolojinin yoğunlaşan mücadelesine şahit oluyoruz. Yükselen kemalist devrimci akımın karşılarında sağ eğilim yenilmeye, yok olup gitmeye mahkûmdur. Aynı, sosyalist saflardaki sağ oportünizmi gibi.

Kemalist devrimci saflardaki sağ eğilim ile sosyalist saflardaki sağ oportünizmin millîci saflarda karşıdevrimi temsil ettikleri ve onun uzantısı oldukları somut meselelerde açıkça görülmektedir. Millîci saflarda devamlı olarak gericiparlamentarizm savunuculuğu yapan, bu oyuna gelmeyenleri ihtilâlcilikle suçlayan, öte yandan millî demokratik cephe bozgunculuğu yapan, bu sağ eğilimlerdir. Bu iki sağ eğilim ayrı şeyler olmakla birlikte, bu iki konuda aynı yönde hareket etmeleri bakımından bir birlik içindedirler.

Bu iki gerici ideolojinin aynı amaca hizmet etmekte ve emperyalizmle uzlaşmadaki birliktir. Bu iki gerici ideolojinin aynı kökeni ise aynı sınıfın eğilimlerini yansıtmalarındandır. Sosyalist kadrolar olsun, kemalist devrimci kadrolar olsun, bugün çoğunlukla, küçük burjuvaziden gelen kişilerden oluşmaktadır. Küçük burjuvazinin emperyalizmi ile uzlaşan, gerici yanı, her iki sağ ideolojinin kaynağı olarak ortaya çıkmaktadır.

Emperyalizmle uzlaşan her iki saflardaki sağ oportünizm ile kemalist saflardaki sağ eğilim, gerici - list saflardaki sağ eğilim, gerici - parlamentarizmin kuyrukçuluğunu yaparken, popülizme, millî cephe bozgunculuğu yaparken de sektarizme saplanmaktadır.

Aybar - Aren oportünizmi ve Küçükkömer popülizmi, sosyalist saflarda sürekli olarak gericiparlamentarizmin savunucusu olmuşlardır. Kemalist saflarda ise gericiparlamentarizmin savunuculuğunu Ecevit ve çevresindeki küçük burjuva sağ ideologları yapmaktadır.

„En kötü demokrasi, en iyi diktatörlükten evlâdır. M.A. Aybar)

„Oysa sınıf diktatörlüğü ayrı şey, bir sosyal sınıfın veya birbiri ne yakın sosyal sınıfların kendi kanunî partilerinin seçimler yoluyla iktidarı alması, yani yasama meclislerinde çoğunluğu kazanıp hükümeti kurması ayrı şeydir.” (B. Boran, Türkiye ve Sosyalizm Sorunları, sayfa: 205)

„Eğer aydınlar demokrasimize sahip çıkarlarsa, halka sahip çıkarlarsa, halkı çıkar çevrelerinin etkisine bırakmayıp onunla kendi aralarındaki ikiliği gidermeyi başarabilirlerse, Türkiye’de sandık, tan devrimcilerin çıkacağı gün ya kındır.” (Ulus Başyazarı H. Ülman, Devrim Dergisi, sayı: 2)

Görüldüğü gibi her iki sağ eğilim de devrimcileri emperyalizmle uzlaşmaya, emperyalizmin tez, gâhladığı sahte demokrasi oyununu benimsemeğe çağırmaktadır. Sahte demokrasiye devrimci ağızla methiye dökmelerinin, Demirel gibi konuşup, sandıktan devrimcilerin çıkacağı umudunu uyardırmaya çalışmanın anlamı, emperyalizmle uzlaşmaktan başka bir şey değildir. Filipin tipi demokrasi oyununu gerçek demokrasi gibi göstermeye çalışmak halkımızı gerçek demokrasi mücadelesine, toprak ağalarına karşı verilen demokratik mücadeleye ve demokratik hakların elde edilmesi, bütün antidemokratik bas-kıların kaldırılması mücadelesine yan çizmekten ve mücadeleyi parlamentoya hapsedmek çabasıdır. Karşıdevrimin demokrasi çığlıklarına kâtil olmak bakımından bu iki sağ eğilim, karşıdevrimci niteliktedir. Her iki ve bu noktada birbirleri ile birlik halindedirler.

Her iki sağ eğilim de emperyalizmle uzlaşmayı ve ideolojik mücadeleyi terketmeyi önermektedir. Bu yüzden millîci saflardaki sağcı, gerici eğilimler halkı emperyalizmin baskı altında tutup, şartlandırdığı şekilde kabul etmekte ve emperyalizmin, gerici ideolojilerin halkımıza aşıladığı yanlış bilinci, doğru bilinç gibi kabul ederek hareket etmektedirler. Çünkü bu sağ eğilimler, ideolojik mücadeleden yana değil, daha uzlaşmacı, karşıdevrimi horşömeden yanadırlar. Meselâ emperyalizm ilericilerle aydınlarla emekçi halkın arasındaki ilişkiyi körüklemekte her zaman yarar görmüştür. Böylece halka doğru bilinci götürecek aydınlarla emekçi halkın arası açılmak istenmiştir. Millîci safların içindeki her iki sağ eğilim de aynı yönde hareket ederek halkın bilimsizliğini doğru bilinç gibi göstermeye çabalamakta, bu yönde teoriler uydurmaktadırlar. Emekçi halk ile aydınlar arasında var olan ilişki ana ilişki gibi gösterilmek istenmektedir. Oysa ülkemizde bu gün ana ilişki emperyalizm ve işbirlikçileri ile bütün halk sınıf ve tabakaları arasında olan ilişkidir. Bugün aydınlar ile emekçi,

Devrimci mücadele, „faşizm gelir, bahanesi ile Filipin demokrasisi içine hapsedilemez!

ler arasındaki ilişki, halk içindeki ilişkidir, talidir ve çatışmayı gerektirmez. Sağ eğilimler bu konuda özellikle emperyalizme hizmette yarışmakta ve aydın düşmanlığını körükleyen teoriler uydurmaktadırlar.

„Bürokrat sınıf Türkiye’nin egemen sınıfları arasında en eski olanıdır. Osmanlı Devleti yöneticiliğinden, Türkiye Cumhuriyeti yöneticiliğine nasıl geldiğini, kısaca da olsa göstermek isteriz.” (M. A. Aybar. Bağımsızlık, Demokrasi, Sosyalizm. S. 647).

„Aydınlar kendi kabukları içinde, kendi fildişi kulelerinde, halkın istekleriyle, duygularıyla ilgilenme zorunu duymamışlardır.” (Ulus Başyazarı H. Ülman. Devrim Dergisi. Sayı: 2)

İlke politik mücadeleyi terk ve ideolojiden taviz verme olunca, feodalizmin üst yapıdaki yansıması olan gerici ideolojilerle mücadele de terk edilmektedir. Bunun sonucu da halkın yanlış bilincine tapmak, halk dalkavukluğu yapmak, yani popülizmdir. Sosyalist saflarda ve kemalist saflarda sağ eğilimler bunun en açık örneklerini vermişlerdir.

Amerikan emperyalizmi, hegemonya kurduğu ülkelerde en gerici güçlerle işbirliği yapar. Bu güçler yarısömürge ülkelerde işbirlikçi burjuvaziden başka bütün kapitalizm öncesi usurlardır. Emperyalizmin varlığı bir yandan feodalizmin belirli ölçülerde çözümlenmesine yol açarken, bir yandan da feodal ve yarıfeodal unsurları güçlendirir. Ve emperyalizm halk kitlelerini baskı altın-

da tutabilmek için bir yandan kendi kovboy kültürünü yayarken, bir yandan da feodal ve yarıfeodal üretim ilişkilerinin üst yapıda yansıyan gerici ideolojilerini bir silâh olarak kullanır. İşçi sınıfı gangster tipi sendikacılık yoluyla, köylüler gerici dinci ideolojiler yoluyla, bütün millî sınıf ve tabakalar millî kurtuluş bilincini körelten kovboy kültürü yoluyla emperyalizmin ideolojik hakimiyeti altında tutmaya çalışılır.

Mücadeleyi gerici parlamento içine hapsedmek isteyen millîci saflardaki sağ eğilimler, emperyalizmin güdümündeki gerici ideolojilere karşı değil de halka karşı mücadele gibi göstermek çabasıdadırlar. Bu yönde yine çeşitli yönlerden teoriler uydurulmuştur.

„Tablonun sol yanı, (altını biz çizdik GZ.) yeniçeri - esnaf - ulema birliğinden gelen, gerçek ve büyük kitleleriyle islâmîdoğucu cepheye dayanan kuruluşları göstermektedir. Sağ yanda (altını biz çizdik GZ.) ise devleti kurtarmak(?) için daha çok batıcı laik bürokrat geleneğin temsilcileri olan kuruluşları görüyoruz.” (İ. Küçükkömer. Düzenin Yabancılaşması. S. 83).

„AP içindeki Bilgiç, yani millî yetki - mukaddesatçı (altını biz çizdik GZ.) diye tanınan kanat geniş halk kitlelerinin ve Anadolu’nun aleyhine işleyen (Abç. GZ.) Demirelci tutumun karşısındadır. lar.” (ABÇ. GZ.) (Haluk Ülman).

Amerikan emperyalizmi ile uzlaşmayı devrimcilere öğütleyen ve sahte demokrasiyi benimset-

meyle proletaryanın devrimci mücadelesini

Önce hiç bir siyasi hareketin devrimci hareketi yoktur. Sosyalist hareketin devrimci hareketi yoktur.

Bugün devrimin günü, devrimin ilkelemleri, malist devrimci Mustafa Kemal’in kurtuluşu ne in-

Tepeşimdir. portü ideolojide mektep var:

— 1. gişikli halkın değiştiği Ulman

„Haşuller kalma rının dönüşleşme Sosyal

Son millî sifizi sisi sırtı ortaya öcüsü da asmanın ilân e rünür dir. F lüğüd ge üll reketi maye lğa, birlik den a devr medig yalizm ladığı bahar rütme cadele

GÜN ZİLELİ

İdeolojik mücadeleyi sürdür-
elim. İçimizdeki karşı—devrimci i-
deolojileri tasfiye edelim. Millî
demokratik hareketleri geliştire-
lim. Halkımızın millî cephesini
güçlendirelim.

Son olarak her iki sağ eğilimin millî demokratik hareketleri pasifize etmek ve Filipin demokrasisi sınırları içine hapsedmek için ortaya çıkardıkları «faşizm geliri» öcüsünden söz etmek gerekir. Bu ça aslında emperyalizme uzlaşmanın, emperyalizme karşı barış ilân etmenin yaldızlanmış bir görünümünden başka bir şey değildir. Faşizm sermayenin diktatörlüğüdür. Emperyalizm yarısömürge ülkelerde millî demokratik hareketler kendisi için tehlikeli olmaya başladığı zaman fiilî zorbalığa, yani faşizme başvurur. İşbirlikçiler iktidarı, kapalı faşizmden açık faşizme dönerler. Ancak devrimciler, hareketin ne gelişmediği dönemlerde, ne de emperyalizm için tehlikeli olmaya başladığı dönemlerde faşizm gelir bahanesiyle devrimci hareketi yürütmekten, millî demokratik mücadelevi yürütmekten vazgeçmezler.

İŞKENCE

Yunanistan'da neler oluyor? Al bayların rejimini gönülden kabul etmeyenlerin, ya da rejimin şüpheli saydığı kişilerin başlarına neler geliyor?

Perikles Korovesis 29 yaşında, tiyatrocu, Atina'nın Pire'nin kenar mahallerinde işçilere tiyatro oynuyor. Solcu. 21 Nisan 1967 de Albaylar iktidarı başlıyor. «21 Nisan 1967 den sonra adam gibi yaşamamanın adı DAYATMA olmuş, ben de bir adam olarak kalmağa çalıştım» diyor. Ve başı belaya giriyor Korovesis'in. Nasıl girdiğini La Filière (tel çekme had-desi) adındaki kitabında anlatmış. Fransızca L'Express'den özet olarak aktarıyoruz.

Hikâye 8 Ekim 1967 de başlıyor.

✱

Sabahın üçü. Karım, ben ve iki arkadaş oturmuş içiyor, dereden tepeden konuşuyorduk. Kapı çaldı.

«Polis.»

Kaatlarınız?

— Korovesis hanginiz?

— Benim.

Komisier Spanos'tu. Peşinde beş tane de polis vardı. Spanos tıksız bir adam, kabadayılık taslar, ipsiz bir adam, kuyruğuncakilerden birisi şişko, gözleri minnacık, güleç, ama gülüşü uğursuz. İkinciisi her hangi bir adam, bir az da sevimsiz, bakkal taksi şoförü filan gibi bir şey. Öbürleri ömensiz. Hepsinin tabancaları elinde, parmakları tektte.

«Şöyle ayrı girip konuşalım.»

Spanos pek işkilli, önden beni soktu öbür odaya. Tabancanın emniyeti çıkırdadı enseme. Kapıyı kapadı, içerde kimse var mı diye arandı, sonra haydi dedi, çıkar ne varsa ortaya. Uşu uslu çikarmamı istiyordu, yoksa kendisi arayıp bulacaktı, evin altını üstüne getirecek, kıyameti koparacaktı. Adamlarını çağırды, birini benim başıma dıktı, öbürlerini başına topladı, maçtan önce takımına son direktiflerini veren bir antrenör gibi, fısıf fısıf emirler verdi.

İki odalık küçük bir daireyi iki saat aradılar. Fırtına gibi, evin altı üstüne gelmişti. Eşyalar kaldırılmış, çamaşırlar, kitaplar, kaatlar ortaya yığılmıştı. Çöp tenekesini boşaltmışlar, hela kaatlarına bakmışlardı. Kilisede tapınır gib aşkla şevkle çalışıyorlardı. Buzdolabının camını kırdılar, kab kabağı elden geçirdiler. Yere, duvarlara vurup dinlediler, bir yastığı deştiler, kalın bir kitap cildini paraladılar.

Arada bir şeyler soruyorlardı, «nedir bu kadar kitap? bu koca kalem ne? neye bu ocanın tavandan lambası yok? bir masa lâmbası yeter mi?» Verdiğim cevapları, yutturdum sanma gibilerden dinliyorlardı.

Gizli bir şeyim yoktu, bir şey çıkmaz diyordum kendi kendime, korkacak bir şey yok. Kenar mahalleler için yaptığım tiyatro hazırlıkları mahvolmuştu. İşçilerle yaptığım yüzlerce konuşmayı ve yazıları topladılar. Sevdiğim, güç bela edindiğim kitapları topladılar. Mektuplar, yarı kalmış bir piyes, yazı makinesi, hepsini aldılar. Trakyada kendi elimle topladığım göçmen hikâyeleri, türkü koleksiyonları, halk müziği ve klâsik müzik plakları, hepsini aldılar.

Marksist kitaplardan başka Platon ve Aristo'nun bütün kitaplarını da aldılar, çünkü bunlar Zaharopulos yayınevinde basılmışlardı. (1) Bunları Zaharyadis yazmış sanıyorlardı. Gayet terbiyeli, yok öyle değil, filan gibi bir şeyler söyledim, ama «yutmadılar».

Kuru bir sesle yürü, dedi. Arkadaşıma sen de yürü dedi. Onu da tutukluyordu.

Köhne bir Zephyr'e doluştuk. Hiç karşı koymuyorçuk. Her emri yerine getiren terbiyeli sirk köpeklerine benziyorduk. Arabada kimse ağzını açmadı. Adam kaçırlıyormuş gibi bir hava, sokaklar bomboş. Dur geç ışıklarına aldığımız yok. Emniyet'e varmak saniye işiydi.

Emniyete girerken basbayağı titriyordum, bıraksam dişlerimin tıkrıdısını duyacaklardı.

Nöbetçi müdürün odasına soktular. Çıplak ampuller, tahta bir sıra, iki hurda masa. Duvarda bir resim, E.a.m. (2) Bulgar komünistleri bir polisi boğazlıyor. Çerçeve içinde bir yazı «iki tarafı dinlemeden karar verme.» Uykulu bir polis koca bir defter açtı. Hiç heyecansız. Bütün işi bizi deftere yazmak ve saat bel kemeri, pa-buç bağı, mendil, alyans, gözlük ne varsa hepsini almak ve bize tutanağı imzalatmaktan ibaretti.

Spanos, hafiyeler, ortalarında ben, dördüncü kata çıktık. Masa, sandalye gibi bir şeydim, ya da güdülen bir hayvan. Onlar yeni ceket giymiş, ya da televizyon almış gibi kurumluydular. Spanosun odasına girdik, dördüncü kata, yanyana iki oda. Gerçekte burası Spanosun değil komser muvini Kolonyasın odasıydı, bunu

sonradan öğrenecektim. Polis hilesiymiş, kim oldukları anlaşılmaması diye böyle yaparlarmış. Spanosun üç adı vardı.

Emniyetle tanışıklığımız böyle başlıyordu.

✱

«Bak oğlum, burası Emniyet. Seni buraya bizim ne kadar iyi insanlar olduğumuzu göresin diye getirmedik. Devrimden bu yana ne yaptınsa hepsinden haberimiz var. Hani fena da çalışmadın. Biz hepsini biliyoruz. Onun için boş yere üzme canını. Söyle kurtul. Yalnız, bak unutma, Emniyet dik başlar için Dachau, akli başında olanlar için cennettir. Sen nasıl davranırsan biz de öyle davranırız. Düşün ya Dachau ya cennet. Bana gelince, evde bir az aksilik ettin ama, ben gene de bağışlamağa hazırım.»

Korkuyordum. Sırtımdan aşağı ter iniyordu. İki kez Dachau demişti. Burası Emniyet Müdürlüğüydü, nasıl bir yer olduğunu bilmiyen yoktu. Ama diyordum bu belalı dakikaça, o kadar değildir, gizli bir ümit vardı içimde. Açıkçası kurtulurum diye düşünüyordum.

Böyle belirsiz şeyler sormakla işimi kolaylaştırmıyorsunuz dedim. Saklayacak bir şeyim olmadığını ve elimden geleni yapmaya hazır olduğumu söyledim. Ve bir an buz gibi oldum. Üç dakika az bir zaman içinde ne mal olduğum ortaya çıkıyordu. Utandım, gönlüm bulandı. Bir az kendime gelir gibi oldum. O ise pek keyiflenmişti.

«Aferin oğlum dedi, iyi yapıyorsun. Mademki Yurtsever Cephe'ye (3) bağlısın, inkâra sapmakla iyi ediyorsun. Olanı biteni bilirsin, Cephe bütün plânlarını verdi bize, bütün örgüt meydanı çıktı. Şimdi senden istediğim, kimlerle çalışıyordun, onları söyleceksin. Anladın diimi? Şimdi söyle bitirelim bu işi.»

— Ben dedim bunların hiç birini kabul etmiyorum.

— Yurtsever Cephe hakkında ne biliyorsun?

— 21 Nisandan sonra kurulmuş ve «hükümetin başına dert olmuş, bir örgüttür.

— Kimden çuydun bunu?

— Konstantapulos'tan.

— Kim, bu, nerede oturuyor?

— Savaş Konstantapulos, «E. lefanteros Kozmos-un (4) müdürü. Söylediğim cümleyi o yazmıştı.

— Bırak dümeni, hepiniz aynı

şeyi söylersiniz. İyi bellemişsin dersini.

— Anlamıyorum ne dediğinizi.

— Gazetede başka kimler vardı?

— Hangi gazetede?

— Cephe gazetesinde.

— Hiç görmedim.

— Böyle cevaplardan hoşlanmam. Kime veriyordun gazete-yi?

— Neden söz ettiğinizi bilmiyorum.

— Senin evde oturan kimdi?

— Karım.

— Başka?

— Tabii bir de ben.

— Ulan orospu çocuğu, ağzını topla, bak koyduğun bombaları ağzıma almıyorum, ne kadar doğru bir adam olduğumu anlıyorsun diye, o bombaları sana he-diye ediyorum, kurşuna dizilmiye sin diye. En hafifini ele alıyorum, bırak bu ağızları, doğru dürüst cevap ver, tiyatrodaki adaminiz kim?

— Her halde yanıyorsunuz, ben bu sorulardan hiç bir şey anlamıyorum.

— Anlarsın, anlayacaksın. Bunları tanıyor musun?

Bir kaç isim söyledi.

— Hiç birini bilmiyorum.

— Ama onlar seni tanıyorlar.

— Ben tanımıyorum.

Spanos kendinden geçmiş, küfür ediyor, pişman olacaksın di-yordu. Kapıyı vurup çıktı. Yalnız kalmıştım, korku içindeydim, ama bir az durulur gibi olmuştum. Galiba o kadar korkunç değildi.

Bubulinas sokağındaki çamaşırlanenin ünü dünyayı tutmuştu. Emniyetin keskin zekâsı, ucu tarafından bir kaç şeyle - bir sıra, ip ve bir kaç deynek - çamamızın en önemli işkence salonlarından birini yaratmıştı.

Girmeden önce bilinir nasıl bir yer olduğu. İçeri giren daha önce de görmüş olduğunu sanır. Tek yenilik insanın içine düşen korkudur. Önüne geçilmez bir şeydir bu, fizik ötesi ölçüler alan, âdetâ cehenneme karşı duyulan dinsel ürküntü gibi bir şey. Anlatılır cinsten değildir, bu korkuya kapılan adamın eli ayağı tutmaz olur.

Dördüncü katta bir koridoru geçersin, sonra bir merdiven gelir. Bu merdivenden terasa çıkılır. Bir yazı «Girilmez». Terasta küçük bir oda. Burada her şey yavaş, ağır biliyordum, bu da her yapı gibi bir yapıdır, içinde kamu

GÖREVLİLERİ

Perikles Korovesis

hizmeti görülür. İnsanlar çalışır. lar içinde.

Pek bir şeyin farkında değilim. Lambaları yaktılar. Onlar bana ben onlara bakıyorlardı. Kurban diye insan kesilen bir dinsel tören gibi. Kimse bir şey söylemiyor, harıl harıl bir şeyler arıyor. lardı, bulamıyorlardı, malûm Yunanlı dağınıklığı... Her şeyi ziyan eden bir Babalis ve bir Malynos'a öfkeleniyorlardı. «Kendi işlerine bakarla, başkalarını düşünmezler, diyorlardı.

Ne duruyorsun, dedi bir tanesi, sen de arasana... Spanos, olmaz diye bağırıcı, yardıma ihtiyaçları yoktu. İp sonunda sopaların altından çıkarıldı.

Bir tanesi «dövmiyelim çocuğu değil, fena adama benzemiyor, bir rakalım bir az düşünsün. Gitsin bir kahve içsin, yarın sabah güzel güzel konuşuruz.»

Hoşuma gitmişti bu sözler. Ne redeyse kendimi elimde fincan gör miye başlıyacaktım. Meğer hep polis hiylesiymiş. Spanos ağzını açmıyordu. Bir başkası «ne uğraşacağız serseriyle, dedi, aklı başında olsaydı şimdi evinde keyfine bakardı. Ne diye vakit kaybedelim. Ne söyleyecekse şimdi söyle sin, kurtulsun.» Spanosa bakıyordum. «İndirin, bir az düşünsün» demesini bekliyordum. Akla uygun olurdu, «pekâlâ, sabaha kal sin» demesi.

Bağlayın dedi. Geldi yokladı ipleri. Sıranın üstüne sımsıkı bağlamışlardı. Hiç direnmemiştim, ağzımdan bir tek kelime çıkmamıştı. Kendi ayağımla gidip dışı koltuğuna oturmuş gibiydim. Ama başlamıyordu, benimle zevkle niyor, nasılsın bakalım, sıra katımı, ipler canını yakıyor mu, fikrini değiştirdin mi?... Bir şey demiyordum.

«Bâcem şekerini sever misin?» dedi. Ne demekti bu? Başımı kaldırdım, hemen geldi, «Eğer bu yoldan benden bir şey alacağını zı sanıyorsanız, unutmayın ki yirminci yüzyılda yaşıyoruz, şahsınız için değil, mesleğiniz için söylüyorum, sizi ele verir. hepsini anlatırım.» Belki ben de inanmıyordum bu söylediklerime ama içimi dökmüş, rahatlamıştım. «Viz gelirsin sen bana, dedi, ONU'nun karşısına kadar sürüklesen gene de bir şey olmaz bana, anladın mı?»

— Başla Kostas, dedi, bâdem şekerinden.

— Odun mu demir mi?

— Odundan başla, sonrasını düşünürüz.

— Peki doktor.

Sanki bir Afrika dili gibiydi. Kostasa baktım. Avuçlarına tükürdü, bir deynek aldı ve başladı.

Korkunç bir şey bu falaka. Yüksek bir yerden pürtüklü bir taş duvar üstüne düşüyormuş gibi geliyor insana. Ayaklarına vurduklarını görmesem acının nereden geldiğini kestiremezsin. Falakacıyı görüyorsun, sopanın inişi taş duvardır, iki sopa arası düşüş. Düzenli ritmi düzensiz kadar acıt maz, bunu biliyor, bâzan sık, bâzan aralıklı vuruyor. İçgüdüyle tabanını büzersin, onun için bir alta bir üstte vuruyor, zaten on sopadan sonra ayak davul gibi şişer, pabuca sığmaz olur.

Bağırıyordum. Bir insanın ne kadar güçlü bağırabileceğini bilmezdim. Kendi adımı bağırıyordum. Kendi sesimi duyuyordum. Bir insanın gırtlığından böylesi ne büyük bir ses çıkamazdı. Durdular. On tane daha? Düşünmesi bile korkunçtu. Spanos sordu, fikrini değiştirdin mi, diye. Ben ona bakıyordum. Kostas gene başladı. Ben bağırmağa başladım. Bir gitti helâlarca ıslak bir çuval parçası getirdi, ağzıma tıkadı. Pislik boğazımdan aşağı akıyordu. Çuvalı ağzıma bastırıyor, lağım suları damla damla ağzıma iniyordu. Soluğum kesilmişti.

Yoga yapıp acının önüne keseyim diye düşündüm. Boşuna zahmet. Derenin önüne kaattan bend çekmek gibi bir şey. Benim yoga bir işe yaramadı. Sopanın arkası gelmiyordu. Bir bayılsam diyordum. Ama hayvan gibi dayanıyordum. Oysa iğne yaptırmadan oturamazdım dışı koltuğuna. Hiç duracağına benzemiyorlardı. Başka şeyler düşünmeliydim. Belki acım hafiflerdi. Olacak gibi değil. Sopa şimdi ses de veriyordu, ağaç bir çan gibi, sanki bir çanın içindeymiş gibi. Sonra bir yerlere kayıp gittim, sessiz, rahat...

Yüzüme su döküyorlardı. Kendime geliyordum. Bayıldım diye neredeyse kibirleniyordum. Nere deyim? Bilinç hemen geri geldi. Bir ümit, belki bırakırlar artık. Falakanın da bir sonu olmalıydı. Hepsini tepeme birikmişlerdi, ne istiyorlardı. Spanos, ne haber, dedi, söyleyecek misin? Cevap veremedim.

Kostas gene başladı.

Çuval parçasını ağzıma gene tıkadılar. Hava, daha çok hava. Havasız olmaz. Çan seslerini bekliyordum. Çalmıyorlardı. Yalnız

dalgalar, yükselen dalgalar. Başım oynuyordu galiba, Spanos «Evet, konuşacak, tamam, iyi oldu.» Birisi Spanosa, «gelme şef dedi, üstüne tükürecek.» Demek konuşmak bir yana bunların suratlarına tükürenler de vardı işken. ce ettiklerinin arasında. Ben de yapabiliydim bunu... Spanos yerinde kaldı, Kostas gene başladı.

İnsan bir yere kadar dayanabilir. Kafam korkunç bir uyanıklık içindeydi, gayet berrak düşünebiliyordum. Sopa şimdi başkasının elindeydi. Birisi gitmiş kapıdan dışarıya bakıyordu, belki yukarı çıkan var mı diye gözlüyor, belki de bana yapıları yüreği kaldır mıyordu. İkincisine sarıldım hem, bu bana güç verdi. Demek burada bile bu işi beğenmeyen çıkabiliyordu. Sevmiştim bu adamı. Karın ağrısı, kulaklarda uğul dama, keskin, yırtıcı, durmadan yükselen bir ses. Yok olma duygusu. Bir hızlanma. Acı, çığlık, bir ses, ses duvarını aşan bir uçak gibi. Bir yerlere düşüyor dum, yemyeşil.

Suyun altında. Bir gevşeme. Ge ne bayılmıştım. Bir hastalıktan kalkmış gibiydim. Kıpırdanacak halim yoktu. Baktım, onlar da öyle, trasları uzamıştı, uykusuzdular, yorgundular, artık bir şey sor muyorlardı. Gözlerimi açtığımda görünce gene başladılar. Artık hiç bir şey bilmiyorum. Taşlanan bir uyuz köpek takılıyor aklıma. Bu köpek bana benziyor. Korkuyorum. Aklını oynatmak isten değil. Makronisos'da işkenceden deli olanlar vardı, biliyordum. Ama sonra iyileşmişlerdi. Kapıda buz kesmiş bir ihtiyaç var. Çenesinden sarkıt gibi buruşuklar sarkıyor. Donmuş bu sarkıtlar hep. Ayaklarından çektiler ihtiyarı. Bendim bu ihtiyaç. Artık sorgu sual yoktu, hiç bir şey yoktu. Dayanmak istiyordum. Makine gibi durmadan vuruyorlar. Aklım dağılmak üzereydi.

Tek kelime söylesem kurtulabilirim. Söyleyeceğim. Dur, belki bırakırlar. Bu sonuna kadar koşmam gereken bir parkur. Ne zamanada kadar vurabilirler, her şeyin bir sonu vardır. elbet bırakacaklar. Astronot olmak için yapılan bir snama bu. Okul kompozisyonları. Kuyrukta bekleyiş. Bekliyeceğim. Okulda süt tenceresi, başında bir kuyruk. Marshall planı. Elime bir çekiç vermişler, bir topak süt tozunu ufalayacağım diye habire vuruyordum. Süt tozu fiçide çimento gibi donmuş. Çe-

kiçle vuruyorum, taşa vurmuş gibi ses çıkarıyor. Ses boğuluyor, su gibi süzülüyor.

Sabah oldu. İlk göze çarpan şey boyutlar. Çiğ bir güneş. yerde yatıyorum. Birisi tutmuş başımı bastırıyor. Yerde kusmuklar var. Yüzümü içine bastırıyor «Ye domuz, diyor, ye». Kusmuklar var. Yüzümü içine bastırıyor «Ye domuz, diyor, ye». Kusmuşum. Kim bilir ne zaman. Dayak ne kadar sürdü? Üç saat, hepsi üç saat. Bu üç saat çok uzun bir üç saattir. Belki de ömrümün en uzun süresi.

Şimdi gün iyice doğdu. Güzel bir gün. Tuhaf, güzel bir gün. Kafamı kakalayan bu adamla yalnızım. Suratına sıçacağım diyor, yemeğine tuz biber olur diyor. Bir sivil polis girdi içeriye elinde bir şeyler var. Ne var ne yok, bir şey yok, bana, kalk üstünü bazı temizle, aşağı ineceğiz. Şef çağırtmış. Üstüme su döküyor. Ben iyi davranmak istiyordum. Kalkıp yürümek istiyordum. Olmuyor, sürükliye sürükliye götürüyorlar Spanos'un odasına.

Beni görünce gülümse başladı. Daha ne istiyorlar? aynı sorular, aynı şeyler...

Ayaklarımın üzerine kaynar sular sonra soğuk sular döktüler, korkunç can yakıcı bir şey. Yerin de zıplıyorum. Sonra bir şey duymaz oluyorum, hiç bir şey duymuyorum, hatta hoşuma gidiyor. Hep aynı şeyleri soruyorlar. Sessiz filim gibi. Birisi ıslıkla bir hava tutturmuş «Atina, göklerin kızı». Sahiden acayip gülünç bir şey. Örkeden deliye dönüyorlar. Yumruk atıyorlar, sarsalıyorlar, oysa ben hiç, ama hiç bir şey işitmiyorum. Belki istesem de bir şey söyleyemeyeceğim. Makroni sosda işkenceden bir çocuklarının dili tutulmuş diye duymuştum. Böylesine bir mutluluğu umacak kadar cesaretim yok. Belki konuşurum diye ağzımı açmaktan korkuyordum. Sonunda denedim, ol-

(1) Eski Yunan klâsikleri basan yayın evi sahibi. Adı komünist parti eski genel sekreteri Zaharya. dis'in adını andırıyor diye.

(2) Milli Kurtuluş Cephesi. İkinci Dünya Savaşında, Yunanistan'ın en önemli Dayatma örgütü.

(3) 21 Nisan 1967 darbesinden hemen sonra kurulan dayatma örgütlerinden biri.

(4) Özgür Dünya. Günlük yunan gazetesi. Juntanın yarı resmi sözcüsü.

İşkence görevlileri

madı, konuşmadım. Artık korkacak bir şeyim kalmamıştı.

Spanosa gel diye işaret ettim, koştı. Kâat kalem. Yazdım, «kimsiniz? ne istiyorsunuz ben den?».. Deliye döndü. Kâadı parça parça etti. Çiş yapacağım diye işaret ettim odanın ortasına. Korktu, götürün, dedi. Helaya götürdüler ve benimle beraber içeriye girdiler. Odaya döndük. Günlük işlerine dalmışlardı.

Sürüye sürüye aşağı indirdiler. Her halde gözden uzak bir yerlere kapatacaklardı. Merdivenlerde resmi sivil adamlar. Önemli bir maçtan konuşuyorlar, şöyle oldu, yok böyle oldu diye birbirlerine giriyorlar. Kenara çekilip bana yol açıyorlar. Kimsenin dönüp baktığı yok. Sporcu kafası böyle bayağı şeylerle ilgilenmez.

17 numarada benden önce kim varsa içinde tutamadıklarını oraya bırakmış. Diz boyu pislik, ke nef kokusu. Kapı üstüne kapandı. Kediden kurtulmak için kendini kapanın içine atan fare gibiydim. Bitmiştim.

✱

Başka işkence seansları oluyor Emniyette; Sonra askeri hastahaneye götürüyorlar

Bir fotoğrafın arabı gibi bir yer. Neyin ne olduğunu zor çıkarıyorum. Demir kapılı bir hücre. Oda. Kapı kapalı. Bir sivil oturmuş sandalyede gazete okuyor. Pencerede demir parmaklıklar. Cam yok. Gündüz. Beni bir yatağa uzatmışlar. Kalıp gibi yatıyorum. Ne zamandan beri? Nerede Niçin? Gücsüzüm, çok gücsüzüm, hiç bir şey hatırlamıyorum. Çıt çıkmıyor. Saati filan bilmiyorum.

Dev gibi bir şey, bir ağırlık yükleniyor üstüme, bastırıyor, birisi örtüyü kaldırıyor, erkekliği mi yakalıyıp çekiyor çekiyor sonra hayalarımı tutup sıkıyor, buruyor. Başkaları da var. O çekerken öbürleri, hepsi de beyaz gömlekli, çevremi almışlar öyle duruyorlar. «Söyle, diyip buruyor, «söyle, söyle», söyliyemiyorum. Yalnız oldu. gum yerde zıplıyorum. Boğazıma bir taş tıkanmış. Niçin bunlar, niçin? Yüzler görüyorum, üstüme eğilmişler, kuyunun dibine bakar gibi bakıyorlar. Hayal meyal görabiliyorum. Biri gözlüklü, öbürü çok genç, üçüncüsünün kolları sıvalı. Bitmiyor. Aralarında fısılda-

şıyorlar. Ben gene boyutları kaybediyorum.

Kafasında kocaman kolalı başlık, bir hemşire, bir hasta bakıcı adam, iki asker, beni bir sedye yeye koymuş götürüyorlardı. Uzun bir koridor. Bekleme salonu gibi bir yer. Bir kaç asker. Pijamalar deniz mavisini. Bir muayene odasına girdik. Meşin bir muayene masasına yatırdılar usulca, kayışlarla bağladılar. Bir beze sarılmış içi su dolu bir lastik yastık koydular ensemin altına.

Yanımda, tam başımın hizasında bir küçük masa, üzerinde siyah çerçeveli ses alma makinesi gibi bir şey. Gene çevreme dizildiler. Hepsisi de beyaz gömlekli. Birinin elinde stethoscope kalbimi dinliyor. Sonra tamam diyor. O ses alma makinesi gibi şeyin düğmelerini ayarladılar. Birisi elinde örgü şişi gibi bir şey, ucunda bir düğme, geldi kulağımın arkasına yerleştirdi, elektroçdu bu.

Akım. Sürekli dalgalar halinde geçiyor gövdeden. Sanki et, kemik, sinir, hepsi lastikten. Gövde pencereden silelenen bir hal gibi çırpınıyor. Dil ağız bakıra kesmiş, acı. Mide, karın, üreme organları hep birbirine kaynamış, kaskatı demirden bir top olmuş. Binlerce iğne batıyor her yanıma. Tersine bir falaka.

Elektrodu bir bu kulağın arkasına bir öbürüne koyuyorlar. Kalbim hep kontrol altında. Yürek dayandığı kadar akımı yükseletiyorlar. Falakadan aman geçtikçe biter diye umutlanırsın, olmadı bayılırsın. Burada öyle değil. Akım çoğaldıkça insan diriliyor, dayanılmazın sınırına kadar geliyorsun. Gözlerden yaşlar bönüyor, burnundan kurşun gibi bir şeyler akıyor. Ağız salyayla dolu. Her zıplayışta kayışlar kopacak gibi geriliyor. Durdukları andadır ki kendimi kaybettim.

Yeniden başladıklarında öğleden sonramıydı, yoksa ertesi sabah mı? O aynı beyaz gömlekli iri adam yapışmış çekiyordu. Boğazımdaki taş bağımama engel oluyordu. Koca adam bağıyordu, «Yumurtla haydi, söyle bildiklerini. Burası başka. Bizi atlatamazsın. Konuşacaksın». Ne demek istediğini anlamıyordum. O anda bir topak acıdan başka bir şey değildi. Olanı biteni anlamıyordum. Bu beyaz gömlekli baylar boş gözlerle suratıma bakıyorlardı.

Muayene odası. Meşin muayene masası, kayışlar. O makine. Ve al baştan. Niçin bunca eziyet? Bir

cevap arıyor, bulamıyordum. Belki bir deneme yapıyorlar. Boş yere çekilen bunca acı, bu bilimsel disiplin, tırnakları kısa kesilmiş tertemiz eller. sakız gibi bembeyaz gömlekler. Gözleri ayna tutmuş gibi parıl parıl yanıyor, beni de yakıyor, ağzım köpük içinde kalıyordu. Bir asansör çıkarırdı beni taa yukarlara. Bir kartal bir kaplumbağayı almış pençeleri arasına, yukarlara süzülüyordu. Hep öyle çırpınıyordum. Ağzımda bir olta iğnesi, balıkçı takmış kıyıya çekiyordu, kayışlar ustura gibi kesiyordu. Hep kalbin ağzını kolluyorlar. İşkence çürüdüğü anda gene bayıldım, meşin kanapeye gömülmüştüm, binlerce yıl karanlıklarda kalcıktan sonra ışığı görür görmez toz olup dağılan bir mumya gibiydim.

Herif gene yapışmış inek memesi sağar gibi çekşitiriyordu sedye ile götürürlerken. «Söyliyeceksin, söyliyeceksin», diyordu. Muayene odasına giderkenmiydi bu? Aman ipin ucunu kaçırmıyayım. Ne olmuştu ki kafam bu kadar dağılmıştı? Bu kadar zahmet neye çekiliyor? İşte gene o makine. Kâacı bu? Şimdi sorup öğrenmeliyim. Hemen şimdi. Boğazımdaki taş hiç erimiyor. Hep öyle kaskatı. Onlar işlerine bakıyorlar. Bıyıklı birisi, her halde bunların başı, durun diye işaret ediyor. Kafam bulanmışa başlıyor. Bir şeyler söylüyor, dikkatle dinlemek istiyorum, belki anlarım benden ne istediklerini. «Dinle oğlum, bizim hiç acalemiz yok. Sen konuş. caya kadar bekleriz. Sonuna kadar dayanamazsın. Burada işler başka. Biz doktoruz. Doktorları kimse aldatamaz. Söyle yaptıklarını kurtul».

Ne demek istiyordu? Hiç bir şey anlamıyordum. Zor bir denklemi anlatan öğretmene bakan dikkatli bir öğrenci gibi bakıyordum adama.

«Kendine acı, acımazsan başın çok belaya girer. Söyle bakalım neye yaptın bu işleri? Adam öldürmek için bomba koymak hoşunamı gidiyordu? bildiriler dağıtmak? Ulusal hükümetimize karşı adam toplamak?»

Anlamıyordum. Zaman gerekti, aklıma toparlıyabilmem için, ama artık anlayacaktım galiba bu işin ne olduğunu. Yalnız bir az zaman gerekiyordu. Gene gücüm sönmüverdi. Toz olup dağılıverdim. Makina, bir daha kısa bir süre. Kendime geldiğimde yatağımıydım. Bir hemşire ateşime bakıyordu. Mavi gözlü güzel bir kız, gü-

lümüyor. Ben de gülümsemek istiyorum, ama ne mümkün, yüzüm acıyla kasılıyor. Kız gitti.

Aynı hücre. Oda. Ama şimdi biraz daha iyi görüyordum gibiyim. Yalnızım. Tam karşımdaki sandalyanın üstüne bir erkek yağmurluğu atılmış. Yoğmurluğun sahibi girdi içeriye. Nasılsın diye sordu. Bir fâtihi bıyığı, kısa bir üstlük, kıçında tabanca. Sancahyeye oturdu.

İpin ucunu yakaladım sonunda. Hastahane. Araba, Emniyet, Tutuklanma. Evet, tamam. Ama niçin tutuklanmışım? Haa hükümet darbesi, tutuklamalar. Emniyette neler oldu? Orası boş. Orada bir şeyler oluyordu. Bir türlü hatırlıyamiyorum. Doktor belki yüz sefer aynı şeyleri söyledi. Bunlardan hiç bir şey anlamıyorum. Bu gün de bana herkes aynı şeyleri söyledi. Bu zahmet... İpin ucunu kaçırmıyayım. Doktorlar benim için bir şeyler yapmaya çalışıyorlar. İyi? Kötü? bilmiyorum. Hiç bir fikrim yok. Bir şeyler tutmak istiyorlar. Aceleleri yok. Burada kimsenin acelesi yok.

Uyandığımda iri herif gene başımdaydı. Bu adam en sonunda benim için bir korkulu rüya olmuştu. Gene hayalarımı burmaya başladı. Öbürleri çepeçevre, acımasız, öyle duruyorlar. Birisi «doktor bey», diyor. Hemen kulağımı dört açıyorum. Bu ismi öğrenmeliyim, unutmamalıyım. Ve öğrendim, ezberledim on gün içinde, doktor binbaşı Karagunakis'in adını, 401 sayılı asker hastahanesinin baş hekimi doktor Karagunakis'in.

Gene o muayene odası, gene aynı şeyler. Gene o bıyıklı adam, sorgu sual. Bir kâat var elinde, peş peşe bir sürü soru okuyor. Hep aynı laflar. Evet, Emniyet, yakalanma, değişik yüzler. Bir yeraltı. Olaylar kafamda sıralanmaya başlıyor. Ama niçin Emniyette değil de buradayım? Burada daha etkil araçlar mı var? Daha yeni? Baş ucumda o makina. Yüregimi dinliyen adam, su dolu yastık. Elektrodlar. Acıyla kasılıyor, bu sefermi kopmuştu o kayış?

Karagunakis bu sefer alttan tutmuyor, «takımlar», imin diriliği hoşuna gitmiyormuş, öyle söylüyor. Bir kaç kez sarsalıyor ve nabzımı alıp soruyor, şimdi nasılsın diye. Konuşamıyorum, ama kafam uyanık. Sabahımıydı yoksa öğleden sonramı? O la'net uyuşukluğa düşmeden önce bilmeliyim bunu. Karagunakis sinek kay

Ayaklarımın üzerine kaynar sular, sonra soğuk sular döktüler, korkunç can sıkıcı bir şey. Yerimde zıplıyorum.

Sonra bir şey duymaz oluyorum, hiç bir şey duymuyorum, hattâ hoşuma gidiyor.

Hep aynı şeyleri soruyorlar. Sessiz filim gibi. Birisi ıslıkla bir hava tutturmuş «Atina, göklerin kızı». Sahiden acayip gülünç bir şey. Öfkeden deliye dönüyorlar. Yumruk atıyorlar, sarsalıyorlar, oysa ben hiç, ama hiç bir şey işitmiyorum. Belki istesem de bir şey söyleyemeyeceğim. Belki konuşurum diye ağzımı açmaktan korkuyordum. Sonunda dene, dim, olmadı, konuşmadım.

Artık korkacak bir şeyim kalmamıştı.

di traş olmuş. Askerler sabahleyin traş olurlar. İlk dayanak noktası, demek ki işkence seansları günde bir kere. Kaç seans oldu şimdiye kadar, bilemiyorum. Sanki milyonlarca kere yapılmış gibi geliyor bana.

Soruları ezbere biliyorlar. Ama gene de ikide bir kâada bakıyorlar. Hiç şüphem kalmamıştı artık. Emniyet bir şey alamayınca orduya teslim etmişlerdi beni. Elektrik işkencesi gene başlayacak, gene bu suratsız düşmana karşı dayanmak gerekecekti. Usanmıyor bu cellad. Nereye kadar gider bu iş? Yastık, elektrodlar, kayışlar, stethoscope. Ben bir savaş esiriyim, bu belli, iler tutar yerim kalmamış artık ve yüzyılımın karşısına çıkaramazlar artık beni.

Yalnız kulak arkası değil şimdi, her yere, bacaklara ellere, öbür yerlere de koyuyorlar elektrodları. Bir vida sokuyorlar sanki, vida döne döne ete işliyor, adamı köküne kadar bitiriyor. Bir kayış daha koptu, durdular. Ben dehşete kapılmışım. Yüreğimi cinliyorlar. Birisi bir şeyler söylüyor bana, anlamıyorum. Sedye alıyorlar. Kendime gelemiyorum bir tür

lû. Kafam boş. Kılımlı kıpırdatamıyorum.

Artık bilmiyorum Karaguna kis gene var mıydı. Şöyle böyle hatırlıyorum, sedye, muayene masası. Bu sefer akım her yerimde dolaşıyor galiba. Elektrodu gördüğüm anda — daha bir yerime yapışmadan — bütün gövdemden akım geçtiğini duydum. Elektrodu elinde tutan adam şaşkın bakakaldı. Gözlerimin altına koydu, akım boşalıyordu. Yerini değiştirdi, şimdi göremiyorum. Akım ça yok. Enseme yapıştırdı, zıpladım. Öbürleri koşuştular seyretmek için. Şimdi çeşitli denemeler yapıyorlar. Elektrodu bir oraya bir bu raya yapıştırıyorlar. Görüş alanım içinde akım boşalıyor. Bu gün sorgu yok. Sedye koyup odama yolladılar.

Uyandığım zaman her halde öğlece sonraydı. Sonuna kadar açılmış bir radyo maçı anlatıyor. Karnım açtı. Odada yalnızdım Sandalyanın üzerinde bir gazete duruyordu. Azıcık kimildasam korkunç canım yanıyordu. Ortülerin altından cerahat kokuları geliyordu burnuma.

Elimle yokladım gövdeyi. Bacaklarım yol yol yara olmuş, kıl-

lar yapışmış, kabuk bağlamış. Ayaklarımın altı mosmor, yara için de. Şişlerin altı irin bağlamış. Hayalarım patlıcan gibi ve diri. Karnım yanlarım yara bere içinde. Her yanımda çürümüş, kabuk bağlamış. Sargı filan yok. Yaralarımıza bakmadıkları belli. Bunları hep Emniyette yapmış olmalılar. Nasıl olduğunu çıkaramıyorum. Ama bir şeyin üzerinden atmış olacaklar. Arabayı hatırlıyorum. Belki altında kalmışım. İpin ucunu bulamıyorum. Ama hiç şüphem yok, bunlar hep Emniyette ölmüşler. Sorgu ve işkence. Nasıl, ne biçimde, ayrıntıları bilemiyorum. İkinci bölüm, hastahane, elektrod sorgu.

Bir hemşire gelip derecem aldı. Suratsız bir şey. Yiyecek istedin. Sesim bir tuhaf olmuştu. Bir elma getirdi. Bir iki ısıracağım dedim, bulantı geldi Durdum ve kimildamadım artık. Az sonra bir daha denedim. Daha iyice. Sonra gene kusacak gibi oldum. Gözlerim kapalı, kimildamadan öylece çürüyordum. Terliyordum. Bulantı da geçti. Demek düzeliyordum.

Futbol maçını dinlemek sayesinde bayılmadan durabiliyordum. Yapacak bir şey yoktu. Bir adım

ötesi baygınlık. Keşki bir az daha dayanıksız olsaydım, belki daha kolay olurdu. Her şeyden önce kendimi toparlamam gerekiyor. Hayalarımıza dokundum hafiften ağrıdı, parmağımı bir az daha bastırdım, hemen ter boşandı. Her yanımdan, futbol maçını dinliyordum. Ömrümde dinledim ilk maç, benim için heyecanlı maç...

**

İşkence bir haftadan uzun sürdü. Bir şey söylemedi, çünkü söyleyecek bir şeyim yoktu, diyor. Hapishane hapishane dolaştırdılar.

Altı ay sonra serbest bıraktılar, hakkında kovuşturma açılmıştı. Ama çalışmasına izin yoktu, Atinadan çıkması yasaklanmıştı. Haftada iki kez polise götürülüyordu.

Kitabını, La filiere'i yazdı bu arada. Kalın teller nası ince deliklerden geçirilip inceltiliyorsa yeni rejim de insanları böyle bir ideoloji haddesinden geçiriyor anlamında kullanıyor bu sözü.

Şimdi artık kaçmış, karısıyla beraber İngiltereye gelmiştir, ve artık konuşabilmektedir.

Türkiye Tütün Üreticileri Sendikasının bildirisi

Akhisar Tütün Mitingi sonunda kurulan Türkiye Tütün Ekicileri Sendikası yaptığı toplantıda önemli kararlar almış ve kararlarını bir bildiriyle kamu oyuna açıklamıştır. Yayınlanan bildiride şöyle denilmektedir:

— B İ L D İ R İ —

Türkiye Tütün Ekicileri Sendikası Merkez Yürütme Kurulunun, 26/11/1969 tarihinde yaptığı olağanüstü toplantı sonunda, yıllardan beri tütün üreticilerinin alın terinin heba olup gitmesine sebebiyet veren tütün ilişkilerinin, bir an önce yoluna konulması ve ekicinin daha fazla sömürülmesine son verilmesi için:

1 — Ekici ve ailesini geçindirecek zorunlu giderlerini karşılayacak bir taban fiyat tesbit edilecek, bu fiyat üzerinden Tekel'in devamlı destekleme garantisi sağlanmalıdır. Yaptığımız incelemlere göre, Ege bölgesinde bir kilo tütünün asgari maliyeti 10,26 dir.

Taban fiyat, bu miktarların altına düşürülmemelidir.

2 — Tütün üreticisine yeterince kredi verilmeli, 1924 senesine ait Ziraat Bankasının tütün kredileri, günün giderlerini karşılayacak bir düzene ve düzeye ulaştırılmalı, böylece, tefeciliğin önü alınmalıdır.

3 — Tütün Tekeli Kanunu genel olarak ekicinin aleyhine ve eski Kanundan daha olumsuz şartlarla çıkarıldığından, yeniden gözden geçirilmeli ve üreticinin yararına olarak en kısa zamanda değiştirilmelidir.

4 — Tütün randımanlarının tesbitinde ekicinin de temsilcisi bulunmalı, randımanları piyasasının açılışından önce köylüye bildirilmelidir.

5 — Yıllarca tütün ekicilerinden kesilen yüzde beşlerle temin edilen sermaye, devletin ve kamu kuruluşlarının iştiraki ile kurulacak özel bir bankaya devredilmeli ve

ekiciye doğrudan doğruya kredi sağlanmalıdır.

6 — Tütün ekiminin aile ziraatı olmak niteliği korunmalı, bu alan, tütüncülükle uzaktan yakından ilgisiz bulunmayan nüfuzlu kişilerin tasallutundan korunmalıdır.

7 — Piyasa açılışı geciktirilmeli, satış bedelleri ekiciye peşin ödenmeli; satış bağlantıları yapıldıktan sonra, iskarta çıkarılması yoluyla fiyat kırımının önü alınmalıdır. Türkiye Tütün Üreticileri Sendikası Merkez Yürütme Kurulu olarak yukarıdaki ilk hedeflerin derhal gerçekleştirilmesini zorunlu görüyoruz.

Bu tedbirler gerçekleştirilmedikçe milyonlarca tütün üreticisinin hiç bir meselesi çözülemez ve durumunda ufak bir gelişme olamaz.

Bu hedefleri gerçekleştirmek istikametinde olmayan beyanlar ve bildirimler, ekiciyi oyalamaktan, aldatmaktan başka hiç bir anlam taşımaz.

Şu halde mesele, doğru hedefler istikametinde yapılacak çalışmalar ile çözüm yoluna kavuşabilir.

Bu amaçlarla:

Merkez Yürütme Kurulumuz, bütün tütün üreticilerini; yukarıda alınan hedefler etrafında görüş ve eylem birliğine çağırıyor.

Amacımız, demokratik bir ortamda, emeğe saygılı, ekiciyi yabancılara kul etmeyen tütün ilişkilerinin gerçekleştirilmesidir. Bu amaçla ulaşmak için bütün demokratik haklar kullanılmalı, Anayasa doğrultusunda direnme ve mücadele gerçekleştirilmelidir. Başarı, tütün ekicilerinin haklarının bilincine vararak, bu mücadele için bilfiil yer almalarıyla mümkündür.

Türkiye Tütün Üreticileri Sendikası

Genel Merkez Yürütme Kurulu

AKHİSAR

Genel Başkan

Ahmet AKARÇAY

1954 Cenevre antlaşmasının Vietnam ile ilgili kararının onbeşinci yıldönümünde Güney Vietnam Cumhuriyeti geçici devrimci hükümetinin bildirisi

Bütün Vietnam halkının Fransız sömürgecilerine karşı verdiği uzun ve kahramanca direnme savaşında kazandığı zaferlerin sonucu olarak imzalanan 1954 Cenevre Antlaşması'nda bağımsızlığı, egemenliği, birliği ve toprak bütünlüğü tanınmıştı.

Ne var ki, son on beş yıldır, Güney Vietnam'ı bir yeni sömürge ve Amerikan üssü haline getirmek ve Vietnam'ı bölmek amacı güden Amerikan emperyalistleri, Güney

yen saldırı ve ayaklanmalar düzenlediler, Amerikan saldırganları ve onların kuklalarını en kesin bozgunlara uğratıp, pasifliğin dar sınırları arasına sıkıştırarak eşit görülmemiş zaferler elde ettiler. Kuzey'in Silahlı Kuvvetleri ve halkı da, büyük cephenin ardında bir güç olarak ödevlerini yerine getirmenin tam bir kararlılığı içinde yığıtçe dövüştüler ve Amerikalıların imha savaşını yenilgiye uğrattılar.

Vietnam'da hâlâ bir güç kazanmayı hayül etmektedirler. Amerikan emperyalistleri, Güney Vietnam'daki askeri işgallerini uzatmayı tasarlamakta, Güney Vietnam'daki yeni sömürgeci niteliklerini uzun süreli kılmak ve Vietnam'ın bölünmesini devam ettirmek umudukla kukla hükümeti sağlamlaştırmak ve kukla orduyu güçlendirmek için en büyük çabaları harcamaktadırlar. Bu arada da Demokratik Vietnam Cumhuriyeti'nin egemenlik ve güvenliğini ihlâl etmektedirler.

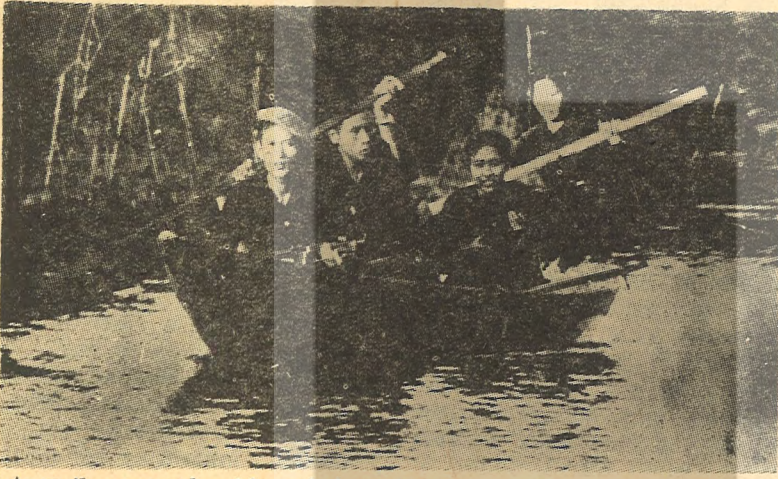
Tam bir bozguna uğrayacağını anlayan Tien Ky Huong kukla yönetimi, Amerikan saldırganlarına daha bir yaklaşımda; barıştan, bağımsızlıktan, tarafsızlıktan yana olan herkese merhametsizce baskı yapmaktadır, ki bu insanların içinde değişik dinlerden kimse, birçok aydınlar öğrenciler, şairler, tüccarlar kukla yönetimde yer alan birçok memur ve subaylar vardır. Kukla hükümet, milli koalisyon hükümeti kurulmasına karşı çıkmakta ve bu da onun gerçekte bağımsızlık, barış ve milli birlik isteyen Güney Vietnam halkının çeşitli tabakalarının dileklerine karşı çıktığını göstermektedir.

Amerikan emperyalistleri, Paris'teki Vietnam görüşmelerinde, aşırı inatçı saldırganlıklarına dayanarak gerçekleri tamamen tahریف etmişler, saldırıya karşı mücadele edenleri saldırgan olarak göstermeye çalışmışlar ve temel meselenin, yani Amerikan saldırısının durdurulması ve bütün Amerikan ve peyk ülkeler askerlerinin Güney Vietnam'dan kayıtsız şartsız çekilmesi meselesinin görüşülmesini önlemek amacıyla birçok saçma mesele öne sürmüşlerdir. Nixon, Milli Kurtuluş Cephesi'nin

Güney Vietnam halkının haklı desteğini alan ve iyi niyetli tutumunu ifade eden, Amerikan Birleşik Devletleri'ndeki ilerici derin, bütün dünya halklarının yürekten alkışını toplayan on maddelik çözüm tasarısına ciddi bir karşılık vermemiştir. Nixon'ın sekiz maddelik sahte barış programı ile Nguyen Van Thieu'nün «serbest genel seçimlerle ilgili sahte altı maddesi, Vietnam halkının temel milli haklarıyla ve Güney Vietnam halkının kendi kaderini tayin hakkıyla tam bir çelişki halindedir. Gerek Nixon, gerekse Nguyen Van Thieu bu programı ve bu maddeleri öne sürmekle Amerikalıların ve onların peyklerinin askerlerinin bütün bütüne ve kayıtsız şartsız geri çekilmesine karşı çıkmakta ve Güney Vietnam halkından savaşı terkedip Amerikan saldırganlarının ve onların peyklerinin boyunduruğuna girmelerini istemektedirler. Nixon'ın, yirmi beş bin Amerikan askerinin Güney Vietnam'dan çekilmesiyle ilgili demeci, Amerika'nın Vietnam'daki saldırgan savaşının sona erdirilmesi ve bütün Amerikan birliklerinin yurda geri dönmesini isteyen kamuoyunu aldatma amacını gütmektedir, başka bir şey değil.

Paris'teki Vietnam görüşmeleri, Amerikan emperyalistlerinin ve Saygon kukla hükümetinin bu inatçı tutumları karşısında gelişemedi. Görüşmelerin çıkmaza girmesinin bütün sorumluluğu Nixon hükümetine aittir.

Güney Vietnam halkı, barışa tutkuyla bağlıdır ama bu barış bağımsızlık ve özgürlükle birlikte olursa! Eğer Amerikan emperyalistleri Güney Vietnam'daki saldırgan savaşlarını sürdürecektelerse, Güney Vietnam halkı da sa-

Vietnam'lı savaşçılar bir nehri geçiyorlar.

Vietnam'da, Güney Vietnam halkına karşı girişilen, tarihin en barbar savaşlarından birinde bir basıncı olarak kullanmak üzere satılık bir yönetim kurmuş bulunmaktadır. Güney Vietnam'a saldırmak üzere yarım milyon Amerikan ve peyk askeri gönderilmiştir. Aynı zamanda, Vietnam'ın her iki bölgesinde de kanlı cinayetler işleyerek, insan haklarını ve Vietnam halkının temel milli haklarını vahşice ayaklar altına alarak, Vietnam ile ilgili 1954 Cenevre Antlaşması'nın kararlarını çiğneyerek ve milletlerarası hukukun sınırlarını aşarak Demokratik Vietnam Cumhuriyeti'ne karşı hava, deniz ve denizden bir imha saldırısı açmışlardır. Laos'daki «özel savaş»larını şiddetlendirmiş ve Kamboçya Kırallığının sınırlarından içeri girerek bağımsızlık ve tarafsızlığını tehdit etmişlerdir.

Güney'deki on dört milyon yurttaşımız, ülkelerinin bağımsızlığı ve özgürlüğü için, Amerikan saldırganları ve onların peyklerine karşı yılmak bilmeden mücadele ettiler. Güney Vietnam Milli Kurtuluş Cephesi'nin görkemli bayrağı altında toplanan Silahlı Kuvvetler ve Güney Vietnam halkı, Amerikalıların «özel savaşını» yenilgiye uğrattığı gibi, onların mevzi savaşına karşı da mücadeleye girişti. Özellikle 1968 Tet bayramın-

Amerikan emperyalistleri 31 milyon yurttaşımızın savaşçı dayanışması karşısında ciddi yenilgilere uğradıktan sonra, Güney Vietnam Demokratik Cumhuriyeti topraklarına yaptıkları bombardımanı kayıtsız şartsız durdurmak ve Paris'de Vietnam üzerine dörtlü görüşmelerin başlamasını kabul etmek zorunda kalmışlardır.

Ama ülkemizi baskı altına almak yolundaki canice tasarılarına gene de son vermediler; Nixon hükümeti hâlâ savaş şiddetlendirmekte, yeni yeni sayısız cinayetler işlemekte ve Amerikalılar Güney

Vietnam aleyhtarı gösteriler bütün dünyaya yayılmaktadır. Fotoğrafta İsveç'te bir gösteri görülüyor.

Proleter devrimcileri TİP Eminönü ilçesinde ideolojik mücadele verdiler

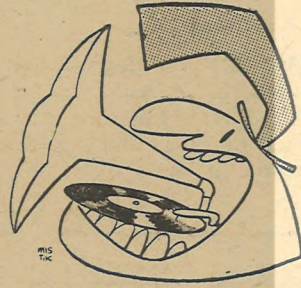
7 Aralık 1969 günü İstanbul'da TİP Eminönü İlçesi kongresi yapıldı. Atanmış yönetim kurulu raporunun tenkidinde, bazı delegeler ilçelerinin ve buna bağlı olarak partinin genel durumunu bilimsel sosyalizm açısından eleştirdiler, doğru devrimci çizgiyi savundular.

Teklifler maddesinde kongreye iki karar tasarısı sunuldu. Bunlardan biri proleter devrimcilerinin hazırlamış oldukları, Beyoğlu İlçe kongresinin kabul ettiği, partinin birliği ve gelişen sosyal mücadeleye öncülüğünün sağlanması için doğru tedbirler ihtiva eden önergeydi. İkinci karar tasarısı ise, düne kadar Arenci olup da, proleter devrimcilerin ideolojik mücadelesi sonucunda, bilimsel sosyalizmin koyduğu bazı gerçekleri kabul etmek zorunda kalan, ama yine de (özellikle bilimsel sosyalist terminolojiyi kullanmakta) çirenen oportünistlerin önergesiydi. İkinci önergede eğitim, tenkid ve kendi kendini tenkid, partinin arılığı v.s. konusundaki maddeler, harfi harfine proleter devrimcilerinin önergesinden alınmıştı. Bu, olumlu bir gelişme sayılabilir ama öte yandan Türkiye'nin şartları «yarıbağimli, yarıdemokratik, (!) olarak açıklanıyor; hâkim sınıflar «Emperyalizm - iş-

birlikçi kapitalizm - toprak ağalığı» şeklinde tanıtılıyor, «gerici toprak düzeninin tasfiyesi» isteniyor ve böylece yurdumuzdaki feodal kalıntılar gizlenmeye çalışıyor; millî cephe yerine «ortak mücadele birliği», gibi uydurma terimler kullanılmıyor; içinde bulunduğu muz devrim aşamasından yani Millî Demokratik Devrimden hiç söz edilmiyordu.

Önergeler hakkında söz alan proleter devrimciler ikinci önergeyi eleştirdiler de bunu savundular. Kongre ikinci önergeyi kabul etti, proleter devrimcilerinin önergesini kabul etmedi.

Gündemin siyasi konuşmalar maddesinde kongre kararıyla De-

niz Gezmiş, Doğu Perinçek ve diğer iki partili birer konuşma yaptılar. Deniz Gezmiş, Türkiye'nin temel çelişkisi, millî sınıfların durumu, partinin durumu ve oportünizmle mücadele konularına çe-

şindi. Doğu Perinçek de bu konulara değindi ve bilimsel sosyalizmin parti anlayışı ve Millî Demokratik Devrim tezi üzerinde konuştu. Diğer konuşmacılar ideolojik hatalarla dolu konuşmalar yaptılar. Proleter devrimciler millî demokratik hareketleri amaç olarak alıyormuş yolundaki yanlış kanaatten hareket eden bir delegе, bu fikri «sovenist küçük burjuva reformculuğu ve uzlaşma» olarak itham etti. Oysa bu mesele açıklığı kavuşturulmuştu: Proleter devrimciler, millî demokratik hareketleri desteklerler (çünkü bu hareketler devrimin bazı ödevlerini yerine getirir) fakat sosyalizme geçişin şartlarını gerçekleştirmek için millî demokratik devrimci amaç bilirler ve bu yolda çalışırlar. Bu, bir yandan millî demokratik mücadeleye katılmak bir yandan da proletaryanın özgüğünün kurulması için çalışmak ile olur.

Eminönü İlçesi kongresi, ideolojik zafer yolunda önemli adımlar atılmış olduğunu gösterdi. İdeolojik mücadeledeki başarı, oportünistlerin ideolojik alanda ancak bazı terimlerde ve kavramlarda karışıklık çıkarma ve direnme imânını bulabilmelerinde ve bilimsel sosyalizmin koyduğu doğ-

ruları (Türkiyenin temel çelişkisinin emperyalizm ve müttfileriyle halk arasında olduğu, gerici parlamentarizm v.s.) açıkça inkâr etmeğe cesaret etmemelerinde görülmektedir.

Çankaya Kongresi

yeniden toplanıyor

Ankara'da 23 Kasım'da Çankaya İlçesinin kongresinde oportünistler proleter devrimcileri tarafından ideolojik yenilgiye uğratılmışlar ve kongreyi sabote etmeğe çalışmışlardı. Son günlerde bu ilçeden 95 kişinin haysiyet divanına sevk edildiği söylentileri dolayınca Ankara İl Yönetim Kurulu bir açıklama yaparak 14 Aralıkta yeniden İlçe kongresini yapacaklarını ve kongreden önce hiçbir partinin haysiyet divanına sevk edilmeyeceğini bildirdi.

Ömer Özürtugut arkadaşımız bu konuda görüşlerini şöyle açıkladı: «Biz kongrenin yeniden açılmasını isteriz. Kongreye daha güçlü olarak geleceğiz ve oportünistleri ideolojik mücadelede bir kez daha yeneceğiz. Kongreler, gerçekleri anlatmak ve bilimsel sosyalizmi yaymak için fırsattır, kongrelere bu açıdan önem veriyoruz.»

vaşına tam bir kararlılıkla ve top raklarında tek bir Amerikan saldırganının gölgesi kalmayana devam edecektir. Güney Vietnam dan bu yana, ardi arası kesilene. Halkı Temsilciler Meclisi'nin toplanması ve Güney Vietnam Geçici Devrimci Hükümeti'nin bu meclis tarafından seçilmesi Güney Vietnam devriminin yeni ve önemli bir başarısı olduğu gibi, aynı zamanda Güney Vietnam halkının Amerikan saldırısına karşı nihai zaferi kazaması ve millî kurtuluş yolunda çelikten iradesinin ve sarsılmaz kararlılığının bir ifadesidir.

Vietnam halkının temel millî haklarını güven altına alarak Güney Vietnam meselesini barışçı yoldan çözümlemek amacıyla Geçici Devrimci Hükümet, Güney Vietnam Millî Kurtuluş Cephesi'nin çözüm yolu olarak önerdiği on maddelik istekleri Paris görüşmelerinde kendisine savunma noktası olarak seçmiştir. Vietnam, Amerikan ve bütün dünya halklarının Nixon hükümetinin Vietnam'daki saldırgan savaşına son vermesi, Amerikan ve peyk askerlerinin tüm

olarak ve kayıtsız şartsız çekilmesi ve Güney Vietnam halkının kendi meselelerini hiçbir yabancı müdahalesi olmaksızın çözümlemesi konularındaki acil isteklerine Nixon hükümeti ciddi bir cevap vermek zorundadır. Bu, ABD için şerefli bir son olacaktır.

Amerikan emperyalistleri tarafından sürdürülen haksız savaş acınacak bir çöküş noktasına gelmiş bulunmaktadır. Vietnam, bir biri ardı sıra büyük zaferler kazanmış ve nihai zaferi elde etme yolunda üstün bir duruma gelmiştir. Nixon hükümetinin hiç bir umutsuz çabası Vietnam halkının kutsal millî haklarını elde etmesine engel olamayacaktır.

Ülkenin bağımsızlık ve özgürlüğü uğruna ve soylu milletlerarası yükümlerini yerine getirmek için, zaferlerinden güç alarak ileri doğru hızla yürümekte ve kutsal amaçlarına uygun olarak saldıran ve ayaklanmalarını durup dinlenmeden sürdürmektedirler. Amaç, Güney'i özgürlüğüne kavuşturmak, Kuzey'i savunmak; ülkenin barış içinde birleşmesini sağlamak ve Hindicini'de, Asya'da ve

bütün dünyada barışı korumaktır. Yurdunu düşünen dışarıdaki yurttaşlarımız; halkın Amerikan saldırısına karşı verdiği millî kurtuluş savaşına daha aktif bir şekilde katılmalıdırlar.

Saygon kukla yönetiminin su bayları, aserleri, polis ve memurları: Amerikan saldırganları ve onların uşakları ağır yenilgilere uğrama noktasına gelmiştir. Bütün halkla birlikte savaşa katılmak için, ülkeyi, ailelerinizi ve kendinizi kurtarmak için, daha fazla beklemeden ayaklanın.

Güney Vietnam Cumhuriyeti Geçici Devrimci Hükümeti ve bütün Güney Vietnam halkı, Güney'in özgürlük savaşını yürekten ve canla başla desteklemiş olan saygıdeğer Başkan Ho Şi Minh ve on yedi milyon Kuzeyli yurttaşımıza derin teşekkürlerini iletir. On dört milyon Güney Vietnamlı, ülkeleri tarafından kendilerine verilen ödevi tam olarak başarmak için kendilerini adanmıştır.

Halkımız ve Güney Vietnam Geçici Devrimci Hükümeti, beş kıtadaki sosyalist ülkelerin ve kardeş

lerin, Vietnam halkının Amerikan saldırısına karşı verdiği millî kurtuluş savaşında gösterdiği yakınlık, destek ve büyük yardımlara; Amerika'nın Vietnam'daki saldırgan savaşına karşı muhalefet hareketlerini yığıtçe ve yılmadan başlatan ABD ilericileri, milletlerarası demokratik örgütlere, Vietnam ile ilgili Cenevre Anlaşması'nın 15. yıldönümünde Vietnam halkıyla dayanışma hareketleri düzenleyen halklara içtenlikle teşekkür eder.

Güney Vietnam Cumhuriyeti Geçici Devrimci Hükümeti, milletlerarası örgütleri, hükümetleri, bütün dünyanın ilerici halklarını özgürlük ve adalet isteyen barışsever Amerikan halkını Vietnam ile ilgili Cenevre Antlaşması'nın temel ilkelerine saygı göstermesi için ABD hükümetine çağrıda bulunmaya; Vietnam'ın bağımsızlığını, egemenliğini, toprak bütünlüğünü ve birliğini, Güney Vietnam halkının Amerikan saldırısına karşı millî kurtuluş için sürdürdüğü savaşını nihai zaferde gerek maddi, gerekse manevî yönlerden desteklemeye davet eder.

Birinci Enternasyonal

S. G. Hutchins

(Geçen sayıdan devam)

Bakunin ana desteğini İspanya'dan sağlarken, Marx'ı İngiltere, Amerika ve Almanya'daki kesimler desteklemekteydi. Sonunda çatışma, 1872 Eylülünde Haag'daki son gerçek Enternasyonal Kongresinde koptu. Bakunin'in girişimlerine karşı Enternasyonal'in başlangıçtaki merkezileşmiş örgütünü muhafaza etmenin gerekli olduğunu gören Marx, merkezin Londra'dan New York'a taşınmasını önerdi ve başardı. Burada Enternasyonal, Avrupa arenasından uzak kalacak, belki de çok daha büyük bir etki alanı kazanacaktı. Yoğun bir mücadeleden sonra Bakunin ve başyardımcısı Guilleme, Enternasyonal'den atıldılar.

New York'ta Marx'ın eski ve vefalı yoldaşı F. A. Sorge sekreter aldı, ama, 1847 Ağustosunda bu görevden çekildi. Örgüt,

Philadelphia'da 1876 daki son toplantısına kadar bir başka sekreterle iki yıl daha devam etti. O toplantıda yayınlanan bildiride şöyle deniliyordu:

Amerika'daki yoldaşlar sizlere, daha uygun koşullar tüm ülkelerin çalışan insanlarını müsterek mücadele uğrunda tekrar bir araya getirilmeye kadar, Enternasyonal'in kazan. dırdıklarını bu ülkede sadakat ile koruyup aziz tutacaklarına söz verirler.

Bütün ülkelerin proleterleri, birleşiniz!

Uluslararası Emekçiler Derneğinin doğuşundan bu yana yüzbeş yıl geçmiş bulunuyor. O zamanlar Enternasyonal tamamen Avrupalıydı. Bugün ise, ilk merkezinden binlerce kilometre uzakta birçok ülkede sosyalizmin başarıları Birinci Enternasyonal'in öncü müca-

delesinde tanıklık ediyorlar. Örgüt, Eği, Uyandır, ve Kurtar! Enternasyonal'in, başta gelen şahsiyeti Karl Marx tarafından kaleme alınan çeşitli söylevlerindeki temalar bunlardı. Genel Konsey üyelerinden William Townsend, o organın bütün üyeleri içinde Marx'ın bilgi, düşünüş ve faaliyet yönünden önde gelen en önemli kişisi olduğunu belirtiyor. Yazar, öğretici ve örgütleyici olarak uluslararası işçi hareketinin ilk gerçek örgütüne Marx'ın yaptığı tutarlı önderlik, onun adını Uluslararası Emekçiler Derneği ile ebediyen birleştirmiştir.

(*) 1816 da doğdu, Sanayi desinatörü ve şarkı yazarıydı. Bütün hayatı boyunca Cumhuriyetçi bir sosyalist ve Enternasyonal'in önde gelen bir ü-

yesiydi. Paris Komününde üyeliğe seçilmişti.

(**) 1845 te doğdu, çeliş işçisiydi. Birinci Enternasyonal'in Fransız kesiminin üyesi olan Chalan, "gizli bir derneğin üyesi olduğu için" yargılandıktan sonra mahkûm edilmişti. Paris Komünü'nün Konsey üyesiydi, Kamu Güvenliği ve Mübadele Komisyonlarında çalışmıştı.

(***) Louis-Jean Pindy 1849 da doğdu, marangozdu. Enternasyonal'in üyesi olduğu için 1870 te hapse mahkûm edilmişti. Komün sırasında Montmartre'daki Ulusal Muhafızların komutanlarından biriydi ve Konsey üyesiydi.

Her üçü de Komünün düşüşünden sonra yurt dışına kaçmak zorunda kalmışlar ve uzun yıllar siyasete aktif olarak devam etmişlerdi.

STALİN

Leninizmin İlkeleri

LENİN

Nisan Tezleri ve Ekim Devrimi

POLİTZER

Felsefenin Temel İlkeleri

MARX - ENGELS

Gotha ve Erfurt

Programlarının Eleştirisi

SOL YAYINLARI: Sanayi Çarşısı Demir İşhanı No. 51 ANKARA

TİP'de devrimci ilkeler üzerinde birlik için mücadelenin yayın organı

Devrimci TİP Haberleri

4. Sayısı Çıktı

Piyasada satış imkânı olmadığı için

ABONE OL,

BAĞ KUR.

Toplu satış için görev al!

Fiati: 50 kr.

Yıllık abone: 10 Lira.

Adres: Divanyolu Cad. 83/3 Sultanahmet/İst.

TÜRK SOLU : Haftalık Gazete * Sahibi: Şerif Tekben * Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Bora Gözen * İdare Yeri, Yazışma ve Abone Adresi: Divanyolu Cad. No. 83/3 - Sultanahmet/İstanbul, Telefon: 27 39 61 * Ankara Temsilciliği: Ahmet Say * Dizi: Yüksel, Baskı:

Dilek Matbaası * İstanbul Dağıtım: Fuat Büte, Ankara Caddesi No. 34, Tel.: 27 89 49 * Anadolu Dağıtım: G.A.M.E.D.A * Yıllık Abonesi: Yurt İçi: 40 TL., Avrupa Uçak: 80 TL., Amerika Uçak: 170 TL., * İlan San.: 20 TL., Yayın İlanları yüzde elli indirimlidir.